

ആലഞ്ഞാട്ടമ്മ

(1989)

ഉള്ളടക്കം			
ഹ	അദ്വൈതഗീതം	ഹ	വിഷുവൽക്കിനാവ്
ഹ	ആലഞ്ഞാട്ടമ്മ	ഹ	സംഘടിതം
ഹ	പാഞ്ചജന്യധ്വനി	ഹ	വാർദ്ധക്യവ്യസനം
ഹ	വിഷ്ണുക്കണി	ഹ	ആകാശവും ഭൂമിയും
ഹ	അടുത്തുണ്ട്	ഹ	പരമാർത്ഥന
ഹ	കൊയിലാണ്ടിക്കു വീണ്ടും	ഹ	കച്ചേരിക്കിടയിൽ
ഹ	നിലപ്പനയുടെ പാട്ട്	ഹ	മണ്ണപ്പം
ഹ	ഒരിറ്റു മഷി	ഹ	കുംഭമഴക്കുസ്യതികൾ
ഹ	പ്രേമം	ഹ	മരണഭയം
ഹ	ശനിദശയിൽ	ഹ	ബുദ്ധബുദ്ധഭംഗി
ഹ	കടുകല്ല	ഹ	അദ്യശ്യാവാഹനൻ
ഹ	വിവേകാനന്ദൻ ആര്?	ഹ	സ്വാധ്യായം
ഹ	യജ്ഞപ്പക്ഷി എവിടെ?	ഹ	ഗംഗാമന്ത്രണം
ഹ	നിത്യതയുടെ മന്ത്രം	ഹ	ഇറച്ചിക്കോഴികൾ
ഹ	സർഗ്ഗദർശനം	ഹ	സ്വപ്നമേഖലയിൽ
ഹ	ഗുരുവായൂർബസ്സിൽ	ഹ	പേരെന്ത്?
ഹ	ഓണം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ	ഹ	വിളക്കത്തലക്കുഞ്ഞൻ
ഹ	മൃഗപ്രപഞ്ചത്തിൽ	ഹ	ഭഗവാന്റെ ദുഃഖം
ഹ	വിളിച്ചുവോ വിളിച്ചില്ലേ?	ഹ	രാപ്പനി
ഹ	മഴയും മനുഷ്യനും		

അദ്വൈതഗീതം

ഭ്രാന്തശാലയിൽ വീണ്ടും ഹാ, വേ-

ദാന്തസൂര്യനുദിച്ചപ്പോൾ
ശ്രീനാരായണബിംബംതന്നെ
ശ്രീശങ്കരബിംബം!

ആരോ കണ്ണാടികാണിച്ചു നാടി-
ന്നാത്മജ്ഞാനം നൽകി
വന്നു നമിപ്പൂ ലോകംമുഴുവനു-
മിന്നാത്തിരുചരണത്തിൽ.

എവനോ പുതിയൊരു കോവിലിലീഴവ-
ശ്ശിവനെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു
അവനെ നമിക്കാനോടിവരുന്നു
അനന്തതാഗർവ്വം.

ഭ്രാന്തശാലയിൽ വീണ്ടും ഹാ, വേ-
ദാന്തസൂര്യനുദിച്ചപ്പോൾ
ശ്രീനാരായണബിംബംതന്നെ
ശ്രീശങ്കരബിംബം!

ആലഞ്ഞാട്ടമ്മ

സാമൂതിരിപ്പാടും നാടുനീങ്ങി, പിന്നെ

സോമയാജിപ്പാടും നാടുനീങ്ങി,
അമ്പതിനായിരം പാട്ടംപിരിയുന്ന
നമ്പൂതിരിപ്പാടും നാടുനീങ്ങി.

കുമ്പകുലുക്കിക്കുണുങ്ങിനടക്കുന്ന
കുട്ടാപ്പുനായരും നാടുനീങ്ങി
ആനപ്പുറത്തു സവാരിനടത്തുന്ന
കുനുള്ള പട്ടരും നാടുനീങ്ങി.

ചക്കകൾ പത്തെണ്ണമൊപ്പം വിഴുങ്ങുന്ന
ചക്കാലനായരും നാടുനീങ്ങി,
കുമ്പളങ്ങാപ്പുറംപോലെ നരച്ചൊരു
കുമ്പാരനുംകൂടി നാടുനീങ്ങി.

നാടുനീങ്ങിപ്പോയവരുടെ പേരുകൾ
നാവിന്മേൽ തിക്കിത്തിരക്കുകയാൽ
ആലഞ്ഞാട്ടമ്മയോ നാവുകുഴഞ്ഞു കൈ-
കാലും കുഴഞ്ഞു കിടപ്പിലായി.

ആലഞ്ഞാട്ടമ്മയെക്കെട്ടിയെടുക്കുവാൻ
കാലനുംകൂട്ടരും വന്നുചേർന്നു
കാലന്റെ കൈയിലെ കമ്പക്കയറുട-
നാലഞ്ഞാട്ടമ്മയെക്കെട്ടിയിട്ടു.

“കാലൻ വന്നെന്നെപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടോവുന്നു
കാർത്തവീര്യാർജ്ജുനാ, കാക്കുകെന്നെ;
കല്ലൂർഭഗവതീ, ഓടിവാ, ഓടിവാ,
കാട്ടുമാടത്തിൽ മുത്താച്ചിയമ്മേ!
നാരായണാ ഹരി നാരായണാ, ഹരി
നാരായണാ, ഹരി നാരായണാ!”

എട്ടു ദിക്പാലരുമാലഞ്ഞാട്ടമ്മതൻ
പൊട്ടിക്കരച്ചിൽ കേട്ടമ്പരന്നു,
പേ പറഞ്ഞീടുകയാണെന്നു മക്കളും
പേരക്കിടാങ്ങളും വിശ്വസിച്ചു.
കാറിലപ്പോത്തിക്കരി വന്നുടനൊരു
കൈയിന്മേൽ തൂശി കടത്തിയപ്പോൾ
മറ്റേക്കൈവണ്ണയിൽ, കാൽകഴച്ചെത്തിയ
മാന്ത്രികനോലത്തകിടു കെട്ടി.
ആലഞ്ഞാട്ടമ്മയാണെങ്കിലോ കാണുന്നി-
ല്ലാവകച്ചെയ്തികളൊന്നുംതന്നെ.

നാരായണനാമഘോഷങ്ങൾ വൈകുണ്ഠ-
ദ്വാരത്തിൽ മുട്ടിത്തുറന്ന വാതിൽ
ചാരുവാൻകൂടി മറന്നുകൊണ്ടല്ലയോ
നാരായണസ്വാമി പാഞ്ഞുവന്നു.

നാരായണസ്വാമി വീട്ടിൽ വന്നേറിയ-
നേരത്തു കാലനും കുട്ടുകാരും

ശാലീനാജ്ജനവിഗ്രഹകലിവനിൽ
ക്ഷേപിച്ച ഞാനെന്ന ഹു-
കാലോ തന്ത്രസമുച്ചയാരചയിതാ-
വേ, മന്മതോൽഗമം?
ഊതീ ഞാനിതു സാല്വനിഗ്രഹണസ-
ന്ദർഭത്തി,ലെന്നാൽശ്ശരി-
യ്ക്കുതിപ്പോയ്ക്കുരുപാണവപ്പടനില-
ത്താണിമ്മഹാകാഹളം;
ഓതീ ദൈവതപർവ്വതോ² ദൃതവന-
ജ്യോൽസ്നാമയം പാഞ്ചജ-
ന്യാതപ്തപ്രണവപ്രവാഹലയമെ-
ന്നാബാലവ്യധം ജനം.

അഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ ഹിംസ്രമൃഗസ-
ങ്കേതത്തിലേകാഗ്രഹൂൽ-
ത്തുഞ്ചത്താ ധ്രുവനാറുമാസമചലം-
പോലെത്തപംചെയ്യവേ
'മുഞ്ചാമീ'³തി മമോക്തി കേട്ടു മിഴിയും
കൺകീഴിലെപ്പുകവിൾ-
പ്പഞ്ചാരച്ചിരിയാൽത്തലോടിയതുമി-
ശ്ശംവിൻമിനുപ്പല്ലയോ?

എമ്മട്ടീ പ്രണവപ്രതീകമഖിലാ-
ണ്യാന്തർശ്ശതോർജ്ജസ്വല-
ബ്രഹ്മം പാപവിസർജ്ജിതോജ്ജലജനുർ-
ലോകപ്രപുണ്യോത്സവം⁴
ധർമ്മോദ്ധാരണലക്ഷ്യനെന്റെ കരുവായ്?
എന്നോർത്തിടുംമുനിതാ
കൺമുമ്പിൽശ്ശുരുവിന്റെയശ്രുകലുഷാ-
സ്യോന്മീലിതാദൃസ്മിതം!⁵

ഹാ, രാമേട്ട⁶നു പിന്നിലുള്ള നിഴലായ്-
ച്ചെന്നോരെന്നിക്കും കനി-
ഞ്ഞാരോ നല്കിയതാശ്രമപ്പശു തരും
പാലും പരാവിദ്യയും
രാജാജിപ്പിതവന്തികാപ്രഥിത⁷ മാ-
ശ്ശിപ്രാസമീരോന്മിഷൽ-
ക്കാരുണ്യപ്പുഴ⁸ വേദമായവനിമേ-
ലിന്നും ധനുർവ്വേദമായ്.

ക്രോധോന്മാദിതകംസപീഡിതജഗൽ-
ക്കണ്ഠത്തിൽനിന്നാതുരാ-
ക്രോശംകേട്ടുളവായി രോഹിണി⁹ ഭരി-
ക്കും രാവിലീയഷ്ടമൻ¹⁰

'ക്രോഡ'¹¹ത്തിൽസ്സുമനോജ്ഞമാം മറുകതാ!
ചിന്തിച്ചു കാലത്രിക-
ക്രോഡൻ¹²മൽശ്ശുരുവാദൃമെന്നെയകലെ-
ക്കണ്ടപ്പൊഴേയ്ക്കില്ലയോ?

അല്ലെങ്കിൽശ്ശുരുദക്ഷിണാചരണസ-

ന്ദർഭത്തിലേൻ യൗവനോൽ-
ഫുല്ലോല്ലാഘത കണ്ണുനീരൊടെ നുക-
ർനോതാവതല്ലാ മുനി,
“മല്ലാരേ, കടലിൽക്കുളിച്ചുവരുവാൻ
പൊയ്പ്പോയപുത്രന്നു ജീ-
വോല്ലാസം തിരികെക്കൊടുത്തരുളുവാ-
നാരുള്ളു നീയെന്നിയേ?”

തേരിൽ ജ്യേഷ്ഠനൊടൊത്തു പാഞ്ഞണവു ഞാ-
നപ്പോൾ പ്രഭാസം;¹³ ജഗൽ-
പ്രാരംഭശ്രുതസോമനാഥപുരി¹⁴യിൽ
ശ്ലാർബ്ബം¹⁵കുലയ്ക്കുന്നു ഞാൻ;
ചാരത്തെത്തി വണങ്ങിനിൽപ്പു വരുണൻ;
“സ്വാമിൻ, സമുദ്രാന്തരാ-
ഗാരേ ശംഖിലൊളിച്ച പഞ്ചജനനെ-
ക്കൊല്ലു ശിശുദ്രോഹിയെ.”

കൊന്നു പാപനെ ഞാൻ, അവന്റെ കവചം¹⁶
ശുദ്ധീകരിച്ചുതി ഞാ-
നന്നാദ്യം; ദ്രുതപാഞ്ചജന്യസുഗഭീ-
രാഹ്ലാദവായ്പ്പേൽക്കവേ
കണ്ണീരിൽപ്പുളകം വിടർന്നു നരക-
ത്തിൽക്കേഴുവോർക്കും; ക്ഷണാൽ-
ത്തന്നു മൽഗ്ഗുരുപുത്രനെശ്ശായമൻ
സാകൃതഹാസത്തൊടെ.

വിഷുക്കണി

ശുരുപവനപുരമരുമെൻ പുരാണേ, ഭവൽ-
ത്തിരുമുഖം കാണുവാൻവേണ്ടി
കണ്ണീരുവറ്റാത്ത കണ്ണിറുക്കിപ്പിടി-
ച്ചിന്നിതാ, നടയിൽ ഞാൻ നിൽപ്പു
കണികളു കാലസ്ഥലങ്ങൾതൻ കേന്ദ്രസ്ഥ-
മണിവർണ്ണരുചിയിലാറാടാൻ!
അനവധി ജന്മാന്തരങ്ങളിലൂറിയ
വിനകൾതൻ ശൂന്യത പേറി,
അറിയാവ,തറിയേണ്ടതൊക്കെ നീയാകുന്ന
മറയെന്നൊരറിവകത്തൂറി,
അറുപതു വർഷത്തെക്കണ്ണീർക്കടലിലെ-
ത്തിരകളിൽ നീന്തി ഞാൻ വന്നു
തിരുവാകച്ചാർത്തിന്നു മുമ്പൊരു കുറി നിന്റെ
തിരുമുഖം കണ്ടു മയങ്ങാൻ -
ആ മയക്കത്തിന്റെ മാസ്മരതകൊണ്ടന-
ന്താനന്ദനിർവൃതിയിലുണരാൻ!
ഇരുളും വെളിച്ചവും തുല്യമാക്കിബ്ബോ-
നിരുപുറത്തേയ്ക്കും വകഞ്ഞാൽ
അവശിഷ്ടബിന്ദുവാം വിഷുവിന്റെ സുമുഹൂർത്ത-

ചുവിയയിൽ നിൻ കരുണയിൽ മുങ്ങാൻ!
 നീയല്ലയോ കുറുമ്മതൻ നിർവൃതി!
 നീയല്ലി മഞ്ജുളാനന്ദം?
 നീയല്ലയോ വിലമംഗലമംഗളം?
 നീയല്ലി നെന്മിനിയ്ക്കുണ്ണി?
 നീയല്ലി ഭട്ടപാദോത്താരതാരകം?
 നീയല്ലി പുന്താനജ്ഞാനം?
 നീയല്ലി ചേലപ്പറമ്പിന്റെയവ്യഥ?
 നീയല്ലി കൂടല്ലൂർപ്പുണ്യം?
 നീയല്ലി പൊല്പാക്കരയിൽ സ്ഥിതപ്രജ്ഞ?
 നീയല്ലി മേയ്ക്കാട്ടെ നാമം?
 നീയല്ലി വാഴകുന്നത്തെ വാഗ്ധോരണി,
 നീയല്ലി വൈത്തിതൻ ശൗതം?

൯൯൯

മതിലകത്തുള്ള കരിങ്കൽത്തളിമത്തിൽ
 മാനവും നോക്കിക്കിടക്കെ,
 അക്ഷയാകാശനീലാഞ്ജനക്കോവിലിൽ
 ലക്ഷദ്വീപോത്സവം കാണുകെ,
 അഖിലചരാചരം നീയെന്നറിഞ്ഞു ഞാ-
 നച്യുതാനന്ത ഗോവിന്ദ!
 കോശ്മയിർ ചിന്തുന്ന വേനൽപ്പേമാരിയി-
 ലാഞ്ചയുരങ്ങളെപ്പോലെ
 ശംഖനാദം കേട്ടുണർന്നെഴുന്നേറ്റവർ,
 ചങ്കിൽ നിൻ നാമം തുടിപ്പോർ,
 ആയിരം ഭക്തർ; ആ പ്രാണപ്രവാഹത്തി-
 ലാണ്ടിതാ, ഞാൻ നിന്റെ മുഖിൽ,
 വറ്റാത്ത കണ്ണുനീർമുത്തുകളല്ലാതെ
 മറ്റുകാണിക്കുകയൊന്നുമില്ലേ.
 മണ്ഡപത്തിങ്കൽച്ചിലിടും വെള്ളോട്ടു-
 മണിമുഴക്കങ്ങളെൻ കാതിൽ
 ആനന്ദസാരമുതിർക്കവേ, ചരണങ്ങ-
 ളാലിലപോലെ വിറയ്ക്കെ,
 ഗുരുപവനപുരമമരുമെൻപുരാണേ, ഭവൽ-
 ത്തിരുമുഖദർശനവ്യഗ്രൻ,
 കണ്ണു തുറക്കുകയായി ഞാൻ കാണുമോ
 കണ്ണാ, നിൻ വിഗ്രഹമഗ്രേ?
 തുണോ തുരുമ്പോ അതഥ്യപ്രരൂപങ്ങൾ
 കാണാനിടവരും മുന്വേ
 കാണുമോ മൂന്നു ജന്മം വസുദേവരാൽ
 പാണിപുഷ്പാർച്ചിതം ബിംബം?
 പുഞ്ചിച്ചുനിൽപ്പൂ മനസ്സിലീയജ്ഞാനം;-
 മഞ്ജനകരസഹസ്രത്താൽ
 കാരുണ്യവാരാനിയേ, തുറന്നാലുമെൻ
 കണ്ണീരു വറ്റാത്ത കൺകൾ
 അഖിലേശ്വര, ഗുരുപവനേശ്വര, ഹരേ,
 അച്യുതാനന്ത, ഗോവിന്ദ!

അടുത്തുണ്ട്

പട്ടണമോടിക്കിതച്ചെന്റെ വാതിലിൽ വന്നു
മുട്ടി വാത്സല്യത്തോടെക്കുശലം ചോദിക്കുന്നു:
“അടുത്തുണ്ട് പറ്റി സ്വന്തം ഗ്രാമത്തിലൊരു മാസം
മടുപ്പൻ വൈചിത്ര്യരാഹിത്യത്തിലുയിർത്തോനേ,
ഇച്ചാരുകസേലയിൽ ഭൂതകാലാഹ്ലാദത്തി-
ന്നുച്ഛിഷ്ടം നൂണച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും പാവത്താനേ,
മതിയായില്ലേ നിനക്കേകാന്തനിദ്രാണതം?”
ഗതിമുട്ടിയ ഞാനൊരുത്തരം കണ്ടെത്തുന്നു:

“മുറ്റത്തു വർഷം തോറും വിടർന്നു വാടാറുള്ള
മുക്കുറ്റിപ്പുവിന്നിതളത്രയെന്നറിയാതെ
അമ്പത്തൊമ്പതു വർഷം കടന്നുപോയെന്നുള്ളൊ-
രമ്പരപ്പാണീ മുഹൂർത്തത്തിലെനന്തർഭാവം.
പറവു നിസ്സന്ദേഹമിന്നു ഞാൻ മുക്കുറ്റിപ്പു
കരളിൽത്തുടുപ്പോലുമഞ്ചിതളുകളത്രേ.”

൯൯൯

പിന്നെയും മാസം രണ്ടു നീങ്ങവേ, സുവിനീത-
മെന്നാത്മസദനത്തിൽ സുപ്രഭാതത്തോടൊപ്പം
ജീപ്പിൽ വന്നിറങ്ങുന്നു നഗരം വീണ്ടും; കാതിൽ-
കേൾപ്പു ഞാൻ: “ഇപ്പോളെന്തു ചെയ്തു നീ ജീവാത്മാവേ?
മൂന്നു മാസമായല്ലോ ഗ്രാമജീവിതത്തിന്റെ
മുകവേദനയിങ്കൽ നീ മുങ്ങിക്കിടക്കുന്നു!
മടുത്തില്ലയോ നിനക്കേകതാനത?” ഞാനോ,
മനസ്സിൽപ്പരക്കംപാഞ്ഞൊടുവിൽപ്പറയുന്നു,
“മുക്തകണ്ഠം ഞാനിന്നു ഘോഷിപ്പു നിസ്സന്ദേഹം
മുറ്റത്തെ നിലപ്പനപ്പുവിനാറിതളത്രേ!”

കൊയിലാണ്ടിക്കു വീണ്ടും

കൊച്ചിയിൽനിന്നൊരു കാക്ക പണ്ടു
കൊയിലാണ്ടിയിൽ ചെന്നു കൂടുകുട്ടി
അക്കഥ കേട്ടിട്ടോ പിൻക്കാലീനൻ
ഇക്കൊകന്നിപ്പോൾ ചിറകനക്കം?

ചൂർണ്ണിക്കുമീതേ നിളയ്ക്കു മീതേ
ചാലിയാർ കോരപ്പുഴകൾക്കു മീതേ
കൊച്ചിയിൽനിന്നാ യുവാവൊരുത്തി-
ന്നിച്ഛ നീലച്ച നിഴൽ വിരിച്ചു.
കൊയിലാണ്ടിക്കൊക്കെളവനെക്കാണുകെ
മയിലാട്ടമെന്തെന്നുഭവിച്ചു
ലോകനാർകാവിലെപ്പുരം കാണാൻ
പോകും മനുഷ്യമനസ്സുപോലെ.
കൊയിലാണ്ടിക്കോടതിപ്പരിസരത്തിൽ

കൊന്നപ്പുസ്വർണ്ണം പടർന്ന കാറ്റിൽ
 കുത്തിയിരിക്കുമതിഥിക്കായി-
 ട്രെത്തുന്നു കാരയ്ക്കെ, പച്ചമത്തി.
 വേറെയും വേറെയും രുചിരഭോജ്യം
 തേറുന്നു കാക്കച്ചിറകനക്കം.
 ചായക്കടകൾതന്നന്തരീക്ഷ-
 വായുമാലിന്യത്തിലൂടെ നീന്തി,
 എച്ചിൽക്കുഴികളിലൊക്കെ നാറു-
 മുച്ഛിഷ്ടം മാത്രമെന്നുള്ളൂ നീറി,
 പറപറന്നെത്തുന്നു ദൂരെ ദൂരെ
 കരയും കുറപ്പിലെക്കർമ്മവീര്യം,
 മാവും പിലാവും പറങ്കിമാവും
 തൂവും മണമുള്ള കാവു തോറും.
 കൊന്നത്തണൽക്കൊമ്പിലേറി മഞ്ഞ-
 സ്വർണ്ണത്തിലെശ്ശമമാസ്വദിക്കേ,
 ആഗതനൊന്നു മയങ്ങി, 'വെള്ള-
 ക്കാകനോ ഞാ'നെന്നുണർന്നെന്നീറ്റു.

അപ്പൊഴേയ്ക്കെത്തുകയായി വീണ്ടു-
 മാതിഥേയന്മാർതൻ നാട്ടുകൂട്ടം:
 “മർത്തുരണ്ണത്തിൽ പെരുകുകയാൽ
 വൃത്തി വെടുപ്പുകൾ പോയ്മറഞ്ഞു.”
 “ഉത്സവപൂർവ്വം ശുചീകരണ-
 മത്സരം നാളെ നടത്തണം നാം.”
 “ചെയ്യുന്നതൊക്കെയും സാവധാനം
 ചെയ്യേണ്ടതാണെന്നുമോർമ്മവേണം.”
 “നമ്മളെന്നും നിലനിർത്തിടേണം
 നമ്മുടേതാം കുലധർമ്മബോധം.”
 “ഗൃഹ്യതയില്ലാത്തിടത്തുവെച്ചു
 മുവഴരായ്ച്ചെയ്യാല്ല മൈമുനം നാം.”
 “കെട്ടിടഭിത്തിയിലാകെ മർത്തു-
 രൊട്ടിച്ചുവെച്ച പടങ്ങൾ നോക്കൂ!”
 “കെട്ടിപ്പിടിക്കയാണാണും പെണ്ണും
 കഷ്ടമിവർക്കുടുപ്പെന്തിനാവോ!”
 “നിർല്ലജ്ജമായ മൃഗത്വമേ, നി-
 ന്നല്ലുറപ്പില്ലൊരു പൈങ്കിളിക്കും!”
 “കാലമേതാണേ,തകാല,മെല്ലാ-
 മാലോചിയാതൊന്നും ചെയ്തുകൂടാ.”
 “വർഷത്തിൽ ജീവിക്കാൻ വേണ്ടതൊക്കെ
 വേനലിൽ സംഗ്രഹിച്ചീടണം നാം.”

കൊത്തിയ പക്ഷപലങ്ങളുമാ-
 യെത്തിയ കൊയിലാണ്ടിക്കാകസംഘം
 കൊക്കിൽ തിരുകിക്കൊടുത്തതാകെ
 കൊച്ചീന്നു വന്നവൻ തിന്നുതീർത്തു.
 ഇത്തിരിനേരം തണൽത്തണുപ്പിൽ
 പൊത്തിലെല്ലാരും കിടന്നുറങ്ങി.
 കോടതിക്കുള്ളിലെ വാഗ്ഭടന്മാർ
 വീടുകൾതേടിപ്പിരിഞ്ഞുപോയി.

അപ്പോൾക്കൊയിലാണ്ടിക്കൊകസംഘം
 അതിഥിയോടാരാഞ്ഞു വന്ന കാര്യം,
 “കൊച്ചിയിൽനിന്നിത്രദൂരെയുള്ള
 കൊയിലാണ്ടി പുകുവാണെന്നു ബന്ധം?”
 പെട്ടെന്നു കൺകളിലോടംപോലെ
 ദൃഷ്ടി ചലിപ്പിച്ചതിനുശേഷം
 ഏറെപ്പതിഞ്ഞൊരു ഘർഘരത്തിൽ
 ആരാഞ്ഞിടുന്നു വിരുന്നുകാരൻ:
 “ആമീനോ ജഡ്ജിയോ കോടതിയി-
 ലേമാന്മാരാരാനും ബാക്കിയുണ്ടോ?”
 “ആരുമില്ലാരുമില്ലാരുമില്ലെ-”
 ന്നാതിഥേയന്മാരനുസരിക്കേ
 സ്വന്തം ചിറകിൽ പെരിയ കൊന്ന-
 ചുന്തത്തെച്ചുറ്റി പറന്നശേഷം
 കൊമ്പിൽ ചിറകിലെസ്സംശയങ്ങ-
 ഉന്വേ കൂടഞ്ഞിട്ടവൻ പറഞ്ഞു,
 “കേളപ്പനിവിടെജജനിച്ചുവെന്ന
 കേവലസത്യം യദൃച്ഛയല്ല!
 ഏഴുപത്തോളം മനുഷ്യരുപ-
 മെൻ പിറന്നാടായ വൈപ്പിൻ ദ്വീപിൽ
 മർത്യർതാൻ നഞ്ഞിട്ട കള്ളിൽ മുങ്ങി-
 ചുത്തുമലച്ചതറിഞ്ഞുകൂടേ?
 പെട്ടെന്നെവിടുനോ പാഞ്ഞുവന്നു
 തെട്ടിച്ച പീരങ്കിയെന്നപോലെ
 വായിൽപ്പുവമ്പുള്ള മന്മഥനാ
 വായുവിൽ പൊട്ടിത്തൊരിക്കമുലം
 ചാറയിൽ ശേഷിച്ച നഞ്ഞുവെള്ളം
 ടാറിട്ട റോഡിൽ പരന്നൊഴുകി.
 നാലഞ്ചുനാൾകൊണ്ടാ ദ്വീപിലുള്ള
 താളും തകരയുമെന്നുവേണ്ടാ,
 സസ്യങ്ങളെല്ലാം വിഷമയമായ്:
 നസ്യം പറയുകയല്ല കേട്ടോ!
 മർത്യന്മാർ കൂട്ടക്കൊലയിൽനിന്നു
 മുക്തരായെന്നതു നേരുതന്നെ;
 ചത്തുപോയപ്പക്ഷേ, തളിർത്ത സസ്യം
 കൊത്തിയോരെന്നതും നേരുതന്നെ.

എത്ര കാകന്റെ കഥകഴിഞ്ഞു?
 ശ്രദ്ധിക്കാൻ നിന്നാൽ വിശന്നു ചാവും!
 പത്രം വിടർത്തിപ്പറന്നുയർന്നീ
 പട്ടണമെങ്ങെന്നു ഞാൻ തിരഞ്ഞു.
 ഇല്ലച്ഛനമ്മമാ,രില്ല മക്കൾ,
 ഇല്ല സഹധർമ്മചാരിണിയും,
 ഇല്ലെനിക്കൊരുമുടപ്പിറന്നോ, -
 രുള്ളതീയാഴക്കിറച്ചിമാത്രം!
 അല്ല, പറഞ്ഞതബദ്ധമാണെ, -
 നമ്മ ജീവിപ്പൂ മനസ്സിലിന്നും;
 അന്തിക്കു തെച്ചിപ്പഴങ്ങൾ തീറ്റു-
 മമ്മ കഥപറയുമ്പൊഴല്ലോ

കൊയിലാണ്ടിയെന്ന സുരക്ഷിതത്വം
കൊയിനാവുപോലെ ഹൃദിസ്ഥമായി!
കൊയിലാണ്ടി മുത്യഭയമകറ്റി,
കൊയിനാവകറ്റി മലമ്പനിയും.”

ഇത്രയുമദ്ദേഹം വിസ്തരിപ്പി-
തൊത്തൊരുമിപ്പുള്ള കാകവർഗ്ഗം
നിശ്ശബ്ദതയിലലിഞ്ഞുകേൾക്കേ
ദൃശ്യമായ് ദൂരത്തൊരാളനക്കം
രണ്ടുകാലിൽ തുണിച്ചുറ്റിയോർതൻ
കണ്ഠത്തിലെബ്ഭയമുച്ചരിപ്പു.
“എന്താണതെ” നൊരുൾക്കണ്ഠം ശോണ-
സന്ധ്യയ്ക്കുപോലും മുഖത്തുദിപ്പു.
കൊന്നമരത്തിൽനിന്നുർന്നിറങ്ങി
മണ്ണിലിരുന്നൂടൻ ചാടിച്ചാടി
എത്തുന്നു കാകാതിഥേയമുഖ്യൻ
മർത്തുരുപങ്ങൾതൻ സന്നിധിയിൽ.
“ഉണ്ടായതെന്തെ” നൊരുത്തൻ; അപ്പോൾ
കണ്ടവൻ പല്ലു പുറത്തുകാട്ടി,
“കള്ളുകടയിന്നിറങ്ങിവന്നേ-
യുള്ളു വയോധികൻ: അപ്പൊഴേക്കും
ഒന്നു ഛർദ്ദിച്ചു; മറിഞ്ഞുവീണു;
കണ്ണുമടഞ്ഞു; കഥകഴിഞ്ഞു.”
“ആളാരെന്നാർക്കുമറിഞ്ഞുകൂടേ?”
“കേളപ്പശിഷ്യൻ: പ്രസിദ്ധനല്ലോ!”

നിലപ്പനയുടെ പാട്ട്

ഞാനൊരു വെറും നിലപ്പന, ഹേ, കരിമ്പനേ,
മാനിയല്ലല്ലോ ‘കുടപ്പന’യെപ്പോലെപ്പോലും!
ഭൂവിൽനിന്നുയർന്നാകാശത്തിന്റെ കണ്ണിൽപ്പെടാ-
നാവില്ലിജ്ജന്മത്തെനിക്കെന്നു ഞാനറിയുന്നു.
പുലർകാലത്തെൻ ചുണ്ടിലിത്തിരി മഞ്ഞച്ചിരി
കിളരും നിർവ്വേദമായ്; മാനവാത്മാവാശ്ശൈത്യം
ചൂടിയാലായീ ദശപുഷ്പമാലയിൽച്ചേർത്തു
ചായലിൽ! നിൽപ്പു വരമ്പത്തെന്റെ വിനീതേച്ഛ.
ഞാനുയിർക്കൊണ്ടു പുതുമഴയ്ക്കുന്നലെയിനി
വേനലിൽക്കരിഞ്ഞു മണ്ണടിയാൻ ഭാവിക്കുന്നു.
കാട്ടുപന്നികളതിൻമുമ്പെത്തിത്തേറ്റുകൂർപ്പാൽ-
ക്കാൽക്കീഴിൻ നിധിയാകെത്തുരന്നു വീഴുങ്ങുമോ?
താലവർഗ്ഗോത്തംസമേ, ഞാനൊരു വെറും താല-
മൂലിയാം, ‘മുസലി’യെന്നുണ്ടൊരു പരിഹാസം;
മുസലത്തിലെബുലമെങ്ങെന്റെ തളിരോല-
മുനതൻ വിറപ്പനിയെങ്ങെല്ലാമറിവു ഞാൻ!
ഞാനൊരിക്കലുമുള്ളല്ലയെപ്പോലാ നീല-
വാനത്തുമുൾപ്പട്ടകൾവിടർത്തി സ്ഥിതിചെയ്വാൻ!

നീ ഹരംപിടിപ്പിപ്പൂ പട്ടയിൽച്ചേക്കേറുന്ന
നിഹ്നതൈശ്വര്യത്തിന്റെ മുഖരപ്രസാദത്താൽ.

താഴെ, നിൻ തൗര്യത്രികരോമാഞ്ചഭാവത്തിന്റെ
നാഴികയിൽ ഞാൻ നമസ്കരിപ്പൂ നിൻ പാദത്തിൽ,
വഴിപോം ചെരിപ്പിട്ടകാൽകൾതൻ നിരുദ്ദേശ-
ത്തെഴിയാൽപ്പരിമ്യദുമുതുകെല്ലൊടിയവേ.

ചെരിപ്പിന്നുടമകളല്ലയോ മലരും കൺ
ചെരിച്ചു നിൻ തോളത്തെ നൊങ്കിനെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നു?
ഏണിവെച്ചേറിച്ചെന്നിട്ടുതുടൻ പറിക്കുന്നു?
കാണികൊണ്ടതിലെത്തുവെണ്ണകൾ നുണയ്ക്കുന്നു?

ശ്വേതശീതളദാനവീര്യത്തിൻ പ്രഭാവത്താൽ
പുത,നാജന്മശ്യാമതാലോത്തംസമേ, താങ്കൾ!
പുറമേ പരുഷനാമങ്ങൾ ദയാകന്ദം
പുരുഷാന്തരഗ്രീഷ്മർത്തുക്കളെക്കുളിർപ്പിക്കേ

നീർമരുതായീ കാലവാഹിനീകുലത്തിന്നു
നീ പരശ്ശതവർഷസ്ഥാവരജീവാത്മാവേ!

അസിതപ്രതാപനെന്നാളുകൾ നിന്നെപ്പറ്റി-
യഭിനന്ദനഗാനം തൂവിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ
മരിച്ചേക്കാം നീയെങ്കിൽക്കൂടിയും മനുഷ്യർക്കു
പുരയ്ക്കു കഴുകേക്കാൽ ചീനാഞ്ചിയുത്തരമായി
ഭവിച്ചീടാവു ഭൗതികാവശിഷ്ടമെന്നല്ലോ
ഭവൽപ്രാർത്ഥന, കാലിൽക്കോടാലി വീഴുമ്പോഴും!

നിന്റെ നട്ടെല്ലിൻ ബലമാരവിവു! നിൻ ത്യാഗ-
ത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ഞാനെത്രയശുവെന്നറിവു ഞാൻ!

ഒരിറ്റു മഷി

മേശമേൽപ്പൊടിയിൽഗ്ലാഡം നിദ്രകൊള്ളുന്ന തൂലിക

എഴുന്നേൽക്കുകയോ വീണ്ടും സ്വർണ്ണപ്പല്ലിലുഷസ്സുമായ്
പ്രബുദ്ധഹൃദയത്തിന്റെ ശിവതാണുവമാടുവാൻ
കണ്ണുനീരിൽ ജലിക്കുന്ന ബഡവാഗ്നി കെടുത്തുവാൻ?
കടലാസ്സിന്റെ നരയിൽ നൃത്തമാടുന്ന തൂലികേ,
കുറിക്കയോ നവോത്ഥാനസംഗീതമധുരാക്ഷരം?

കാതിനുള്ളിൽക്കരകരെ

നരച്ച കടലാസിന്മേൽ തപ്പിത്തപ്പിനടക്കവേ

ഏതോ വിദൂരതയിൽനിന്നിടിവാളൊന്നു മിന്നിയോ?

വിരൽപ്പട്ടിലനങ്ങാതെ നിൽക്കും പേന കഥിക്കയായ്
പ്രബുദ്ധതയിലാളുന്ന ബുദ്ധ്യക്ഷയുടെ സങ്കടം:

“തോടുപൊട്ടിപ്പുലരൊളിക്കുളിർകോരിയ മാത്രയിൽ
കോഴിക്കുഞ്ഞു വിടർത്തുന്ന കൺകളിൽകൂടി നോക്കി ഞാൻ.

ചവർ* വീഴും മുമ്പെണീറ്റ തള്ളതൻ കൊമ്പിലെ തര

എഴുന്നേൽപ്പിച്ചിടും കാളക്കിടാവിൻ കൈകൾ കൂപ്പി ഞാൻ.

ഇമകുമ്പിയ കുമ്പിന്റെ പനിനീർപ്പേലവാധരം

സ്വർഗ്ഗിക്കുമ്പോൾച്ചുരക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെ വിളിച്ചുഞാൻ:

“എവിടെപ്പോയെൻ സിരയിൽപ്പണ്ടു മുളിയ വീണകൾ?

പഞ്ചഭൂതങ്ങളെ,പുഞ്ചതന്മാത്രകളെയെന്നപോൽ
പഞ്ചപഞ്ചഞാനകർമ്മേന്ദ്രിയങ്ങളെയുമെന്നപോൽ
ഇരുപത്തൊന്നാ**മതന്റെ മനസ്സും പിന്നിലാക്കി ഞാൻ
നിന്റെ നിത്യത്രിമധുരാനന്ദസത്തിലുറങ്ങവേ
ഉണർത്തിയെത്തിനിസ്സംസാരത്തിലേയ്ക്കെന്നെയംബികേ,
ഒരിറ്റുമഷി തേടുന്ന വിശപ്രാന്തായ്ജലിക്കുവാൻ?”
കടലാസ്സുരയും തുവൽമുനയിൽക്കേൾപ്പിതിപ്പൊഴും,
“ഒരിറ്റു മഷി തന്നാലുമൊരിറ്റു മഷിയംബികേ!”

പ്രേമം

‘എനിക്കു ഭയങ്കര പ്രേമമീക്കിഴവിയോ-

ടെ,ന്തുകൊണ്ടെന്നോ? രണ്ടുമുഴുവൻ കൊല്ലം ഞങ്ങൾ
പഠിച്ചു,രൊന്നാംക്ലാസ്സിലൊരു ബഞ്ചിന്മേൽത്തന്നെ
ശഠിച്ചു നാരായവേർ പായിച്ചു വാണാർ ഞങ്ങൾ.

നിലച്ചീലിപ്പോഴുമെന്നിടത്തേക്കൈകൊൽവണ്ണ-
വിലക്കും, ഇത്തളതൻ വലത്തേക്കൈകൊൽകൾതൻ-
തൊഴിയും കുത്തും വന്നിട്ടുലക്ഷ്യമെന്ന പോൽ-
പ്പൊഴിഞ്ഞിട്ട,താരോടും പറയാതിരുന്നിട്ടും.

പാവമായിരുന്നു പെണ്ണുറക്കം തൂക്കും പക്ഷേ,
പാഠങ്ങൾ തുടങ്ങിയാൽപ്പിന്നെ ബല്ലടിപ്പോളം
എനിക്കൊട്ടശ്ശീലമില്ലെങ്കിലും, ഗുരു ചോദ്യ-
മെറിഞ്ഞാൽ, ചുമ്മാ ചിരിച്ചങ്ങനെയിരിക്കും ഞാൻ,

ചോദിച്ചതെന്നോടാണെന്നറിയാഞ്ഞാവാം, ചുര-
ലോടിയ പുറമെന്റേതല്ലെന്ന ഭാവത്തോടെ
രാർപ്പൻ ചിരുകണ്ടനോടതു പറയുമ്പോൾ
കേറുന്നു മടയിലെപ്പാറക്കല്ലൊതുക്കുകൾ

മുടിയിൽക്കർച്ചീഹീട്ടു തെരികപ്പുറത്തെട്ടും
പതിനാറും പോരുന്ന വെട്ടുകല്ലുകളേറ്റി
വലയും ചിരുതമ്മ ലുകിതൻ കഞ്ഞിപ്പശ-
യുലഞ്ഞും വള്ളിച്ചെരിപ്പിടറാതെയും മെല്ലെ!

മുകളിൽച്ചെന്നിട്ടവൾ നിമിഷം നിൽപു, കണ്ണിൻ
മുനയെകവണക്കല്ലെന്നപോൽപ്പെട്ടെന്നവ-
ളെറിവു, താഴെപ്പിക്കാസേന്തിയ കൈകൾക്കൊപ്പം
വിരിയും രാർപ്പന്റെ കണ്ണിൽച്ചെന്നതു കൊൾവു.

ചിരുകണ്ടന്നാക്കാഴ്ച കണ്ടപ്പോൾച്ചുണ്ടത്തൊരുൾ-
ച്ചിരി പാഞ്ഞുവോ? നല്ല നിശ്ചയമില്ലെങ്കിലും,
ലുകി ചുറ്റിയ പെണ്ണാൾ തിരികേ വന്നെത്തുമ്പോൾ
തക്കുന്നു പുകയുന്ന സിഗറൊണാച്ചുണ്ടിൽ!

കൈകളിൽക്കെടുക്കാത്ത ലൈറ്റും! പിടാസേന്തും
കൈകളിൽത്തരിപ്പോടെ രാർപ്പൻ നിലക്കൊൾവു:
എവിടുന്നിപ്പോൾപ്പെണ്ണാസ്സാധനം രണ്ടു തപ്പി-
യെടുത്തു രാർപ്പന്നതറിയായ്കയില്ലെന്നാൽ

ഏറുന്നൂ ധിക്കാരമെന്നുരിയാടുവാൻ നാവു-
പേരുനീല്ല, വൻ നിൽപു സ്കൂൾക്കുട്ടിച്ചിരിയോടെ,
ചിരുകണ്ടനോ, ചുണ്ടിൽ സുസ്പഷ്ടം വിരിഞ്ഞ പു-
ഞ്ചിരി മറ്റാരും കണ്ടില്ലെന്നു നിശ്ചയിക്കുന്നു!

ശനിദശയിൽ

ആമുഖമീമുഖമേതൊരു മുഖവും

പുരികച്ചുളിവാലെ-
ന്താക്ഷേപശരം വർഷിച്ചിടുവാൻ?
ശനിദശ കേഴുന്നു.

ഏതു വികസാരഫാലം ദുഃഖ-
ച്ചുളിവണിയുമ്പോഴും
സ്ഫീതവിഷാദം മോന്തിയ ഹൃദയം
നടുങ്ങി നിൽക്കുന്നു.

‘മാ സംഗം ദൃശ്യാദൃശ്യങ്ങളി’-
ലെന്നു നിദേശിക്കും
മഹർഷിഹൃദയങ്ങളിലേക്കോടി-
ക്കിതച്ചു ചെല്ലുമ്പോൾ

ആയിരമിതളായ് വിടരും സുരഭില-
ശൂന്യത ചൊരിയും ദി-
വ്യാനന്ദത്തിൽ മരിപ്പൂ, പിന്നെ-
പ്പുനർജ്ജനിക്കുന്നു.

ആമുഖമീമുഖമേതൊരു മുഖവുമ-
നശാരസത്യത്തിൻ
അനന്തസൗഭഗം: അറിവു നശാര-
നമ്രാഹങ്കാരം.

കടുകല്ല

വത്തുവർഷത്തിൻ മുമ്പു പൊഖൊനിലെ വില-

പൃഥ്വിഗർഭത്തിൽ പരമാണു വിച്ഛിദ്രിച്ചപ്പോൾ

കരളിൽ കണ്ണുള്ളവർ കണ്ടുപോൽ, ആകാശത്തു
നിറയും പീതാംബരശോഭയിൽ സ്പുരികുന്നു

കാതോളം നീലച്ചെന്താമരകൾ വിടരുന്ന
കാഞ്ചനസ്വരൂപം, ആ മംഗളവദനത്തിൽ

വാടിയ പനീർപ്പുവിലിരുട്ടിൻ മഴച്ചാറൽ
വാങ്ങിനിൽക്കവേ വീണ പിൻനിലാവലപോലെ

മുനിവു മന്ദസ്മേരമുഹൂർത്തം മൃദുലാശ്രു-
കണകാന്തിപുഞ്ജത്തിൽ; ആരപ്പോളോടിച്ചെന്നു

മുകിലിന്നൊതുകുകൾ ചവിട്ടിക്കയറുന്നു,
മുട്ടു കൂത്തുന്നു, പാദപാസുവിൽ സ്നാനംചെയ്തു?

അടക്കിച്ചേർത്തിട്ടുണ്ടോ മഴവില്ലൊളി, തൻ മാർ-
ത്തടത്തിലൊരു മരവിച്ച കുങ്കുമച്ചെണ്ടോ?

ഒഴുകും കണ്ണീർ വറ്റാക്കൺകളാണവൾക്കെന്നാ-
ലൊരിളംചിരിയാൽ ദീപിക്കയും ചെയ്തു വശ്രതം.

“എത്രയോ സഹസ്രാബ്ദമക്ഷാംശധുവാംശങ്ങ-
ളത്രയും മെതിച്ചു കാൽ കഴച്ച മഹാഭാഗേ,

കിട്ടിയോ കടുകെ” ന്നു യമി ചോദിപ്പൂ; “സ്വാമീ,
കിട്ടി”യെന്നവൾ വലംകൈമലർ മലർത്തുമ്പോൾ

“നോക്കട്ടെ” യെന്നദ്ദേഹം കടുകിൽ കണ്ണോടിക്കെ
കേൾക്കുന്നതെന്താണമ്മ?“ഇതണുസ്ഫോടം മാത്രം!”

വിവേകാനന്ദൻ ആര്?

“ആരാണച്ഛാ, വിവേകാനന്ദൻ” എന്നോ നിന്റെ സംശയം?

നിത്യാനിത്യവിവേകാനന്ദാഭസ്സിൽ വിലയിച്ചവൻ!

ലയിച്ചാലും ശിലാതുല്യസത്യമായ് നിലനിൽപ്പവൻ;
അസത്യമുള്ളത്രകാലം നിലനിൽക്കാനുറച്ചവൻ!

മുഴുതികൾ നിലാവായിബ്ഭാവിലോകാന്തരങ്ങളിൽ
മുഴങ്ങും ശംഖനാദത്തിൻ മുഖരശ്രുതിയായവൻ!

നിത്യമെന്താണെന്നതിത്യമെന്നല്ലേ ശങ്ക പിന്നെയും?
നാശമുള്ളതനിത്യം, നിത്യമോ നാശപ്പെടാത്തതും.

നശിക്കുന്നു മരം ജന്തുമനുഷ്യൻ, ശില, ലോഹവും
ചന്ദ്രാർക്കതാരാദിവരവേചരാവലികൂടിയും.

അസംഖ്യേയങ്ങളീ രൂപങ്ങളിലേകനിയാമകം
മിടിക്കുന്നു ചുമരിലെ ക്ലോക്കിൻ നിമിഷസൂചിപോൽ.

ആ നാദബിന്ദുക്കളിലുണ്ടോങ്കാരദ്ധനി; കേൾക്കുവാൻ
കൂർപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാലുമാന്തരശ്രവണങ്ങളെ.

അലങ്കരിച്ചാലുമോരോ നിമിഷത്തെയുമോമനേ,
ആ നിത്യവസ്തുവിൻ നാമമുച്ചരിക്കുന്ന ജീഹ്വയാൽ.

അതാതു നിമിഷത്തിന്റെ കർമ്മചോദനകൾക്കു നീ
അരുളും സ്വാഗതം സോത്സാഹമാപ്പാവനചര്യയാൽ.

‘അസാധ്യ’മെന്ന വാക്കപ്പോൾ മായുന്നു നിൻ നിഘണ്ടുവിൽ;
‘എനിക്കു വയ്യ’ന്ന മൊഴി മറക്കുന്നു മനോബലം.

കണ്ടെത്തുമെന്നു നീ ലോകമാത്യുവാത്സല്യവാഹിനി
കാണുന്ന വസ്തുക്കളിലൊട്ടുക്കുമുന്മേഷധന്യമായ്.

ആ വിവേകാനന്ദവായ്പാൽ മല കീറിക്കടക്കവേ
കടൽ ചാടിക്കടക്കുമ്പോൾ കാണുന്നു നിന്റെ ശക്തി നീ.

൦൦൦൦

ആ വിവേകാനന്ദവായ്പിൽ വരും തലമുറയ്ക്കു നീ
ബലം നൽകീടവേ കേൾക്കാം: “വിവേകാനന്ദനാണു നീ.”

യജ്ഞപ്പക്ഷി എവിടെ?

നാട്ടിലൊക്കെയും കൊന്ന പൂത്തപ്പോൾ

കാട്ടുപക്ഷിതൻ ഗർജ്ജനം:
“വെട്ടിനീക്കീ മനുഷ്യ,നീശ്വരൻ
നട്ട വൃക്ഷങ്ങളത്രയും!
അക്ഷയാനന്ദവാഹി, വാസന്ത-
യജ്ഞകാലപ്രവാചകൻ
ഇക്ഷണം വരും, നിശ്ചയം വിഷു-
പ്പക്ഷിയെന്നു പേരുള്ളവൻ!
ആ നവാബ്ദേശനേശകാരനെ
ഞാനെവിടെയിരുത്തണം?
ഏതു കൊമ്പത്തിരുത്തിയുട്ടണ-
മേതു പച്ചത്തളിർപ്പു ഞാൻ?
ഏതു പകം കൊടുത്തവന്നു ഞാ-
നോതുമീ നാട്ടിൻ സ്വാഗതം?”

൭൭൭൭

ഗുരുവായൂരപ്പൻ തൻ കൊടിമരത്തുവെന്തെ-
ഗ്ഗുരുഡനോടപ്പോൾപ്പറഞ്ഞു മനം:
“പറകനീയാക്കാട്ടുപക്ഷിയോടീങ്ങോട്ടു
വരുവാനിവിടെബ്ഭജിച്ചുകൂടാൻ!
കറിവേപ്പു വളരെയില്ലിവിടെ,യെന്നാലുമി-
ക്കടലോരത്തുണ്ടല്ലോ കല്പവൃക്ഷം.
പണ്ടു നെൽപ്പാടങ്ങളായിരുന്നേടത്തും
കണ്ടില്ലേ തെങ്ങിന്നുയർന്നുനിൽപ്പു!
നിത്യമിക്കോവിലിൽനിന്നൊഴിവാക്കുന്ന
നിർമ്മാല്യവും നന്നെ മോശമല്ല.
പറകനീയാക്കാട്ടുപറവകളോടിങ്ങു
വരുവാ,നിവിടെബ്ഭജിച്ചുകൂടാൻ!
യജ്ഞപ്പറവയെസ്നേഹിച്ചീടുന്നവ-
രജ്ഞാനകുക്ഷികളാകവയ്യ!
എന്തിനല്ലെങ്കിലീ വിസ്തരം? പക്ഷിക-
ളെന്റെ പാദാശ്രിതരായ് വരട്ടെ.
തുഞ്ചന്റെ തത്ത പണ്ടെന്നെബ്ഭജിച്ചല്ലീ
പഞ്ചവർണ്ണക്കിളിയായി മാറി?”

൭൭൭൭

കൊടിമരമുകളിൽഗ്ഗുരുഡൻ സ്വർണ്ണ-
ക്കൊക്കാ ഞൊടിയീൽ വിടർത്തുന്നു:
“കാട്ടുപക്ഷികളെല്ലാം വരുവിൻ
പാട്ടുപാടിബ്ഭജനമിരിപ്പിൻ!
കരുണാവാരിധി കണ്ണൻ തിരുവടി
ഗുരുവായൂർക്കു വിളിക്കുന്നു!
കൽപ്പകവൃക്ഷക്കാട്ടിലിരിക്കും
കണ്ണൻ മാടിവിളിക്കുന്നു!

ദാസ്യപർണ്ണാമന്ത്രം മുഖ്യം
ദാപരാത്മകദംബത്തിൽ
അമ്പാടിയിലെപ്പെക്കൾ ചുരത്തിയ
പൈമ്പാലുണ്ടുവളർന്നില്ലേ

പണ്ടൊരു കായാമ്പുവൊളി? ആക്കൽ-
ക്കണ്ടക്കരളിനൂടമസ്ഥൻ
ഇന്നമരുന്നു ഗുരുവായുരെ
സ്വർണ്ണശ്രീകോവിലിലല്ലോ!

പുന്നത്തുരെക്കോട്ടയിലുണ്ടീ-
ക്കണ്ണൻ പോറ്റിവളർത്തുന്നു
നാൽപ്പതിലധികം കൊമ്പന്മാരെ,
പ്പാപ്പാന്മാരെയുമലിവോടെ

കാരണമെന്താ? പണ്ടൊരു കൊമ്പൻ
കാട്ടിൽപ്പൊയ്കയിൽ വിഹരിക്കെ
മുതല കടിച്ചു കാലിന്മേലാ-
ക്കഥയറിയില്ലേ നിങ്ങൾക്കും?

ഇതികർത്തവ്യതയെന്താണെന്നൊരു
ഗതികേടെന്നാൽത്തീണ്ടീലാ
അക്കരിവരനെ,സ്സംഭവമെന്തെ-
ന്നറിയാമല്ലോ നിങ്ങൾക്കും.

തുമ്പിക്കൈകൊണ്ടുടനേതാനാ-
ക്കൊമ്പൻതാമര പൊട്ടിച്ചു,
കണ്ണീർകൊണ്ടതു കഴുകീ, പിന്നെ-
ക്കണ്ണന്നാ മലരർപ്പിച്ചു.

ചക്രായുധനാശ്ശജവീരന്നും
നക്രത്തിന്നും നൽകുന്നു
ശാപമോക്ഷം നിമിഷാർദ്ധത്താൽ
ശാന്തിയവരെപ്പുൽകുന്നു.

യജ്ഞപ്പക്ഷിയെ മാനിച്ചവരേ,
യജ്ഞശ്വരനാണിദ്ദേഹം;
ഇദ്ദേഹത്തിൻ ചേവടിമലർകളി-
ലർപ്പിച്ചിടുവിൻ സാമോദം
നിങ്ങളുടെ ജീവിതഭാരം; പിന്നെ
സ്സങ്കടമെന്തെന്നറിയേണ്ടാ!”

൯൯൯

വ്യക്ഷലതാശൂന്യമായ സഹ്യപർവ്വതത്തിൽ
പക്ഷികളീ പ്രേമമന്ത്രം കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കെ
ഭക്തികൊണ്ടസ്സുവിനീതഹൃത്തുകൾ തുളുമ്പീ
യുകതികൊണ്ടബ്ബുദ്ധികളിൽ ശുദ്ധികളുണർന്നു.

പുലരി ചോക്കും മുമ്പു മലമ്പുഴയിലാണ്ടു മുങ്ങി
പുളകദമാം കീർത്തനത്തിൽ ചിറകടിച്ചുപൊങ്ങി
നിരനിരയായ് നിരൂതികോണിലേക്കു നീങ്ങിച്ചെന്നു
ഗുരുപവനപത്തനത്തിൽ കൊടിമരത്തിൽച്ചേർന്നു,

“ഗുരുപവനപുരം വാഴുമുടയതമ്പുരാനേ,
ചരണദാസ്യം കൈവരിച്ച കാട്ടുപക്ഷികൾ ഞങ്ങൾ!
കൊടിമരത്തിൽ മേവും സ്വർണ്ണഗരുഡസാനിദ്ധ്യത്തിൽ
പിത്യഗൃഹത്തിൽപോലെ നിത്യസുഖികളല്ലോ ഞങ്ങൾ.

ഞങ്ങൾ വലംവെച്ചിടുന്നു കുലപതിതൻ സ്വർണ്ണ-
മംഗലസ്വരൂപമീ വിഷുപ്പുലരിയിങ്കൽ.
അങ്ങയുടെ വാഹനമിഗ്ഗരുഡഭഗവാനെ
ഞങ്ങളിനിപ്പുലരിതോറും തുയിലുണർത്തിക്കൊള്ളാം.

ഞങ്ങളുടെ വംശമല്ലോ ഗരുഡനെനിരിക്കെ
ഞങ്ങളും ഭവാന്റെയിഷ്ടവാഹനങ്ങളല്ലോ
ആനകളെ കാത്തരുളുമങ്ങതൻ നീശ്കണ്ണിൽ
അണ്ഡജവും പെട്ടതസ്ഥൽപൂർവ്വജന്മപുണ്യം.

ഇങ്ങു നെൽപ്പാടങ്ങൾ തോറും തെങ്ങുനട്ട മർത്തൂർ-
ക്കങ്ങയുടെ വേണ്ടുകയാൽ നന്മ വിളയട്ടെ!
കാടുവെട്ടി നശിപ്പിക്കും കഠിനതയെ ഞങ്ങൾ
പാടെ മറന്നേക്കാം; പക്ഷേ, മായുകില്ലീ ദുഃഖം:

എങ്ങു, 'യജ്ഞം പുറപ്പെട്ടു' വെന്നു, വർഷാരംഭ-
ത്തിങ്ങളിലിവിടെയെത്തും കുരുവികളീയാണ്ടിൽ?"

നിത്യതയുടെ മന്ത്രം

പുല്ലിൽ നീ കണ്ടെത്തുന്നു പുളകം, പുളകത്തി-
ലല്ലികൾ വിടർത്തുന്ന കാരുണ്യമുക്താബിന്ദു.

മുള്ളിൽ നീ നുണയ്ക്കുന്നു ഗരളം, ഗരളത്തി-
ന്നല്ലിലോ, മുഗ്ദ്ധസ്മേരമുദിയ്ക്കുമുഷ്കാന്തി.

അറിവെന്താണെന്നന്വേഷിച്ചു നീ കണ്ണീരിന്റെ
യുറവിൽ കണ്ടെത്തുന്നു മുഗ്ദ്ധതാരകമന്ത്രം.

തിറമേ തേടിച്ചെന്നു തീപ്പൊള്ളലേൽക്കും ജ്ഞാന-
തിലകം തിളയ്ക്കുന്ന കാലമായൊഴുകുന്നു.

വേരിയിൽ വേരോടുന്നു വെണ്ണിലാവൊളിപെയ്യും
വേദന; അപ്പോൾ സ്നേഹവാരിധിമാത്രം വിശ്വം.

സർഗ്ഗദർശനം

വേണം കാവ്യപ്രവേമുണരു-

വോഴുമങ്ങാടിയിൽപ്പോയ്
തുണും ചാരീത്തരികിട; അയൽ-
പ്പാലു'തേടും കഴപ്പും
ആണാമെൻ കാലടിയിൽ; അളമാ-
റപ്പശുപ്പാലിലെ'ക്കൈ-
പ്പാണ,ല്ലെങ്കിൽക്കുടലുവരെയും
ചായ മോന്തുമൊഴേക്കും.

പട്ടർക്കൈപ്പുണ്യരുചി'കളിയാ-
ടാത്തതാണെന്നടുപ്പി, -
ങ്ങുട്ടുണ്ണുലിത്തരിവള'കിലു-

ങ്ങാറുമില്ലകണത്തിൽ,
ഒട്ടാകെക്കുമ്പടയുമിനി നെൽ-
പ്പാടവും; കോളർവെള്ള-
ഷ്ഷർട്ടിൽ കോരിച്ചൊരിച്ചുവിയ-
ർപ്പ്ലി പൗരത്വമിപ്പോൾ?

കാലിൽസ്നേഹിതർ ഭ്രമണകലയാ-
പ്പെട്ടബാല്യം പറഞ്ഞു,
“മേലിൽസ്നേഹിതർഭ്രമണകല നമു-
ക്കത്ര യോജിച്ചതല്ല,”

കാലം പോയാണമളിയറിവു:
സൈക്കിളോടൊന്നൊഴേയ്ക്കി-
ന്നാലിൻകൊമ്പിൻ വിറകളുടലിൽ;
ക്കാലലിമ്പാശ്രയം മേ!
“അർദ്ധായുസ്സാമ്പരെയുമെഴുതി-
ക്കൊണ്ടു ജീവിച്ചുവെങ്കിൽ-
സ്സിദ്ധം ശ്യാസോച്ഛസനസദ്യശം
താദ്യശന്നാ പ്രയോഗം;
വൃദ്ധനെന്നാ കവിത വെറുതേ
തന്നു കാലീനസംസ്കാ-
രോദ്ധർത്താവായ് ഞെളിവതിലെതി-
ർപ്പ്ലി”ന്നു കാലാസ്ത്രപാതം.

വൃദ്ധൻ പക്ഷേ, കുപിതമൊരപാ-
നോൽബുദ്ധവ്യാധികൊണ്ടും
ദഗ്ദ്ധോന്മേഷിച്ചിതയിലൊഴുകും
കണ്ണുനീർക്കുത്തുകൊണ്ടും
ഗൃദ്ധംപോലെശ്ശിരസി വളരും
മൃത്യുഭാരാർത്തികൊണ്ടും
മുഗ്ദ്ധബ്രഹ്മപ്രകൃതിവിവശം
പുഞ്ചിരിക്കൊൾകമാത്രം.

എന്തേ നേടീ വിഗതശതകാ-
ർദ്ധത്തിലന്തർവിനീതി-
ച്ചിന്തിൻ സ്വർണ്ണച്ചിറകു കുതിരെ-
പ്പെയ്ത വേർപ്പിൻകണങ്ങൾ?
ചിന്തിച്ചാലാപ്പൊടികളിഴുകി-
ച്ചേർന്നിടുന്നു, സമുദ്ര-
ച്ചന്തം ചീരിച്ചിരിന്നുര ചൊരി-
ഞ്ഞെന്നെ മുടാൻ വരുന്നു.

എന്തിനായിട്ടെഴുതിവിടുവേ-
നിച്ചിളോകങ്ങളിപ്പോ-
ളെന്നാരാഞ്ഞാലടിമുടി വിധർ
ത്തേയ്ക്കുമെൻ പ്രജ്ഞപോലും!
ഒന്നാശ്വാസം: പഴയ കവന-
ങ്ങൾക്കെഴും ഹേതുവെന്താ-
ണെന്നായാലും പറയുകവിഷ-
ഹൃദം മയാ സർഗ്ഗതത്വം.
ആടീ പാടീ കവിതയെഴുതീ
ചിത്രണം ചെയ്തു പിന്നീ-
ടാവശ്യത്തിനതിരിലുളിവെ-

ച്ചാരചിച്ചു പ്രരുപം
ആകാശത്തെ ഗ്രഹനില ഷഡാ-
ധാരചക്രം തിരിച്ചി-
ട്ടാനന്ദിക്കും ഘടികയിൽ നരൻ
പണ്ടുതൊട്ടെന്തിനാവോ!

ഞാനുണ്ടാവുന്നതിനു വളരേ
മുന്ദുമുണ്ടായിരുന്നു
ഞാ,നെൻ പേരായ് നഭസി പല വാ-
ക്കും വിളിക്കാണ്ടിരുന്നു,
ഞാനില്ലാതാമിനിയുമവിദ്യ-
രസ്ഥകാലത്തു പക്ഷേ,
ഞാനുണ്ടാവും കവിത കളിയാ-
ടുന്ന കണ്ണീരിലെന്നും.

ജീവാധാരപ്രകൃതിഹൃദയാ-
പ്ലോദസന്ദോഹസത്തേ,
ഭാവഭാവപ്രളയസമയാ-
വിർഭവൽപ്രാണഭൂതേ,
ദേവീ, സാരസ്വതമയസുധേ,
നിന്റെ പുണ്യപ്രവാഹോദ്-
ഭാവത്തിൻ വേർപ്പിവനു പറയാ-
നാവതോ നിൻ പ്രമാണം?

ഗുരുവായൂർബസ്സിൽ

ഒടി ബസ്സു ശരംപോലെ, എന്നിട്ടും

ചുട്ടു ചോലയായ് ഷർട്ടു കുതിർക്കുന്നു;
സംക്രമത്തിന്നു മുഖെയിമ്മാസത്തെ-
സ്സങ്കടങ്ങൾ ഗുരുപവനേശന്റെ
സന്നിധിയിൽ സമർപ്പിതമാകുമോ?
കണ്ണുനീരിൽക്കിളുന്നു നാമങ്ങൾ!
'കുറ്റനാടെ'ന്നു കണ്ടെക്റ്റർ പെട്ടെന്നു
കൂക്കിയപ്പോളുള്ളവായ ഞെട്ടലിൽ
ചീറ്റിടുന്നിതാ, കാന്താരചന്ദ്രിക-
യേറ്റു മിന്നിത്തിളങ്ങും കൊലക്കത്തി!
പണ്ടിവിടെവെച്ചല്ലോ ഭഗവാനെ-
ക്കണ്ടു മങ്ങാട്ടെച്ചനായ് പുന്താനം!

ബസ്സു വീണ്ടും കിതയ്ക്കവേ നാമത്തിൻ
നൊസ്സിലാരാഞ്ഞുപോകയാണിങ്ങനെ:
കുംഭരാശിയിൽസ്സൂര്യൻ നിലക്കാൾകെ-
സ്സംഭവിപ്പോനപുത്രനായ്പ്പോമെന്നും
മേടരാശിയിൽ ചന്ദ്രൻ നിലക്കാൾകെ-
ജ്ജാതനാം ശിശുവിന്റെ കൈവെള്ളയിൽ
ശക്തിരേഖയുണ്ടാമെന്നുമുള്ള പു-
ർവോക്തി സത്യമാണല്ലയോ പുന്താനം?
ആറ്റുനോറ്റിട്ടൊരുണ്ണിയുണ്ടായതു

ചോറ്റുകുനയ്ക്കടിയിൽ മരിക്കവേ,
രിഷ്ടയാമാ വിഷാദത്തിലെ ജ്ഞാന-
ദ്യഷ്ടി പുഷ്കരംപോലെ വിടർന്നപ്പോൾ
ശക്തിരേഖയിൽനിന്നു ലോകൈകനിർ-
മ്മുക്തി സൗരഭപ്പാന കിളർന്നല്ലോ:
'കൃഷ്ണ, കൃഷ്ണ, മുകുന്ദ, ജനാർദ്ദന,
കൃഷ്ണ, ഗോവിന്ദ, രാമ, എന്നിങ്ങനെ!

കേട്ടറിവതുണ്ടിന്നും മലയാള-
നാട്ടിലെപ്പുൽച്ചെവികുടിയാ സ്വരം
അപ്പൊഴെല്ലാം നൂണയ്ക്കയും ചെയ്യുന്നി-
തങ്ങതൻ പൂർവ്വജന്മകഥാമൃതം.
ഗുർജ്ജരത്തിങ്കൽപ്പണ്ടാരു ദാരിദ്ര്യ-
ജർജരസുദാമാവായിരുന്നവൻ,
ദാരകയിലെബുദ്ധതാനുകമ്പയെ
മാറിലെച്ചുടുവേർപ്പിൽപ്പുണർന്നവൻ,
ജാതനായ വീണ്ടുമീ മലനാട്ടിൽ മാ-
ന്ധാത്യഭൂമിതൻ പുണ്യമായല്ലയോ?
എന്തിനാണതെന്നങ്ങതൻ ജാതക-
ചന്ദ്രസൂര്യസ്ഥിതികളിൽബിംബിപ്പൂ:
ചന്ദ്രനിൽനിന്നു സൂര്യനേകാദശ-
മന്ദിരത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്ക കാരണം
അങ്ങയെപ്പോലെസ്സമ്പന്നില്ലിന്നും
തിങ്ങിവിങ്ങുന്നു കാലവിഹായസ്സിൽ
അങ്ങു നേടിയ നിത്യയശോധനം,
അങ്ങുപാർജ്ജിച്ച ഭക്തിതൻ കാഞ്ചനം!
അങ്ങയെപ്പോലെ പുത്രവാനാരിന്നും
ഞങ്ങളാം ശിശുപ്രായർതൻ ശ്രോത്രത്തിൽ
മാറ്റൊലിക്കൊൾകയല്ലയോ പൈതൃകം
വാറ്റിയ ജ്ഞാനസത്തതൻ പാനകം,
'ഇന്നലെയോളമെന്തെന്നറിഞ്ഞീല,
ഇന്നി നാളെയുമെന്തെന്നറിഞ്ഞീല!'

എങ്കിലും ഞങ്ങൾ ഞാൻ നീയവനെന്നു-
മെന്റെ നിന്റേയവന്റെയെന്നും വ്യഥാ
ച്ചെവെക്കുന്നു, മൊച്ചക്കുരങ്ങുപോൽ
പുച്ഛനാട്യത്തിൽ കൊത്തനംകാട്ടുന്നു;
കുപ്തനായിത്തലകൊയ്തെടുക്കുന്നു
ശപ്തനാമപരന്റേയും തന്റേയും.
പേരതിന്നു രാഷ്ട്രീയമെന്നായി; നാ-
നൂറുകൊല്ലം കൊണ്ടത്രതാനുൽഗതി!
നേട്ടമുണ്ടൊന്നുകൂടി: പണ്ടങ്ങയെ
കുറ്റനാട്ടു തടുത്തുവെച്ചീടവേ
നേർക്കു നീണ്ടതു കത്തിയാണിന്നു കൈ-
ത്തോക്കുതാൻ ഞങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു!

എങ്കിലും ഗുരോ, പാതിരാപ്പായിൽസ്സർ-
വ്വാംഗവൈക്ലബ്ധം വീണു മയങ്ങുമ്പോൾ
അങ്ങയെക്കുറിച്ചോർക്കുന്നു, മൂകമാ-
യെങ്കിലുമുരുവിട്ടുകളയുന്നു:
'കൃഷ്ണ, കൃഷ്ണ, മുകുന്ദ, ജനാർദ്ദന,
കൃഷ്ണ, ഗോവിന്ദ, രാമ,' എന്നിങ്ങനെ!
കേശവായ നമസ്സാൽ പ്രബുദ്ധരായ്
മാധവായ നമസ്സിലെത്തും വരെ
ബസ്സിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു സാമൂഹ്യ-
ദുസ്സഹാവസ്ഥ നാറും ചുടുവേർപ്പിൽ

പാതിയും, മരവിച്ചുപോമായുസ്സിൻ
വ്യാധിയോ, ലജ്ജവിട്ടു ജപിക്കുന്നു.
ആരയനമാക്കീടിനാനാദിയിൽ
നാരമാപ്പൊരുളിന്റെ തിരുനാമം!
ആയിരക്കണക്കായിട്ടു ജപി-
‘ച്ചാകെ നഷ്ടമല്ലിനെ’ന്നൊരുവിധം
ആശ്വസിക്കും യുഗധർമ്മബന്ധിക-
ളങ്ങയോടുന്നു നന്ദി പറയട്ടെ:
ഹേ, മലയാളകാൽപ്പനികത്വത്തിൻ
താമരക്കുളച്ചേറ്റിന്നടിത്തട്ടിൽ
ആദ്യവിത്തിട്ട വിശ്വമഹാകവേ,
അങ്ങയോടവർ നന്ദി പറയട്ടെ!

വിത്തമെന്ന വിധിയുടെ ചങ്ങല-
ക്കെട്ടു കാലിൽക്കുരുങ്ങിക്കിടക്കയാൽ
ഇപ്പൊഴും ഞങ്ങൾ വിഹലർ; അർത്ഥമെ-
ന്തിപ്പൊഴുമെന്ന പേച്ചിനെനല്ലയോ?
മാനവായുരർദ്ധാന്ത്യംവരെക്കേണു-
കേണു സമ്പത്തുതേടി നടന്നിട്ടും
വിശ്രമിക്കുവാനാവതില്ലെന്നും, സ-
പ്രശ്രയം ദൈവനാമം ജപിക്കാനും!
കിട്ടിയ ധനം, പാർലുമെന്റിന്റെ ബഡ്-
ജറ്റു വീണ്ടും പുറത്തുചാടീടവേ
ആവിയായപ്പോയമാതിരി തോന്നുന്നു,
ആലപിക്കുന്നു ‘സാ’തന്നെ പിന്നെയും.
ഉണ്ണുവാനുടുപ്പിട്ടു നടക്കുവാൻ,
ഉണ്ണികൾക്കു ഹരിശ്രീ പഠിയുവാൻ
കാശുപോര,നേകായിരം നോട്ടിനാൽ
കീശവീർക്കുന്ന പൗരനും പൌരിക്കും,
മുല്യശോഷണദാരാ പണസ്സഞ്ചി
ശൂന്യഗർഭയാമീ യുഗസന്ധിയിൽ
ഏതു ഭൗതികവാദിക്കു സാധിക്കും
ഭീതനായൊന്നു നാമം ജപിക്കാതെ!

എത്തിയോ ഹാ, ഗുരുപവനേശ്വര-
പത്തനത്തിൽ! ശരി, ഞാനിറക്കട്ടെ,
സംക്രമത്തിന്നുമുഖെയിമ്മാസത്തെ-
സ്സങ്കടവും ഭഗവൽപ്പദങ്ങളിൽ!

ഓണം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ

“ഓണം കഴിഞ്ഞുപോയല്ലോ,” തുളളിച്ചാടുന്ന ശൈശവം

തെക്കിനിപ്പടിയിൽ കാലുംതൂക്കി ദുഃഖിച്ചിരിക്കുകയോ?
“മച്ചിലെ സ്ഥിതി കണ്ടില്ലേ?” വിടുന്നു നെടുവീർപ്പവൻ,
“ഒറ്റപ്പഴവുമില്ലാത്ത വെറും തണ്ടുകൾ മാത്രമായ്!”
“ചതയം ചതിയൻ തന്നെ,” ശഠിച്ചാനൊടുവാശ്ശിശു,
നാലാംവയസ്സിന്റെ നട്ടപ്രാന്തിൽ ക്ഷീണിച്ചിരിപ്പവൻ.

പിച്ഛവെച്ചു കിതച്ചുംകൊണ്ടെത്തിച്ചേർന്നു തുടർന്നവൻ
 കുല വെട്ടിപ്പോയ കുറ്റിവാഴത്തോപ്പിലുലാത്തുവാൻ.
 ഉലാത്തലിനിടയ്ക്കുണ്ണി
 വിലപിപ്പു കുറ്റിവാഴകളോടസ്പഷ്ടഭാഷയിൽ,
 'പ്രിയപ്പെട്ടവരേ, നിങ്ങൾ വീണ്ടും വീണ്ടും കുലയ്ക്കണം,
 പഴമില്ലാതെ ഞാനെമ്മട്ടുന്തിനീക്കേണ്ടു നാളുകൾ!
 ചാണവും വെണ്ണീറുമിട്ടു തരാമേ ദിവസേന ഞാൻ;
 ചിരട്ടയിൽ കൊണ്ടുവരാനെനിക്കും ശക്തിയില്ലയോ?
 വെള്ളവും കൊണ്ടു വന്നേക്കാം വേനൽക്കാലത്തു നിത്യവും
 പല്ലുതേച്ചാലുടനെ ഞാനെന്റെ പിച്ഛലോട്ടയിൽ.'
 കൂലുങ്ങുന്നു, ചിരിയ്ക്കുന്നു, കുലയില്ലാത്ത വാഴകൾ
 കുട്ടിതൻ കൊഞ്ചൽ കേട്ടുള്ളിൽ കുമിയും സ്നേഹവായ്പ്പോടേ.
 കുളിർകാറ്റിന്റെ സീൽക്കാരമെന്നു തോന്നുന്നമാതിരി
 ഉള്ളലിഞ്ഞോതിനാർ പിമ്പാക്കുലയില്ലാത്ത വാഴകൾ,
 'ഉണ്ണീ, നിനക്കറികയില്ലല്ലീ ഈശ്വരനിശ്ചയം?
 ഒറ്റത്തവണയേ വാഴ കുലയ്ക്കാറുള്ളു ഭൂമിയിൽ.
 ഞങ്ങളെക്കീറിയാൽക്കിട്ടുമുണ്ണിത്തണ്ടുകൾ വേണ്ടുകിൽ;
 ഞങ്ങൾതൻ കാൽ കിളച്ചാലോ, കിഴങ്ങും കിട്ടുമോമനേ!
 അവ വീട്ടിൽ കൊണ്ടുപോയിക്കറിവെച്ചു ഭുജിക്ക നീ;
 ഉദരവ്യാധിയില്ലാതായ്തീരുമെന്നീശനിശ്ചയം.'
 സസ്യങ്ങൾതൻ ഭാഷ പക്ഷേ,
 ഉണ്ണി വീണ്ടും കേഴുകയാണനുകമ്പാർഹഭാഷയിൽ,
 'പ്രിയപ്പെട്ടവരേ, നിങ്ങൾ വീണ്ടും വീണ്ടും കുലയ്ക്കണം;
 പഴമില്ലാതെ ഞാനെമ്മ. ടുന്തിനീക്കേണ്ടു നാളുകൾ?'

മൃഗപ്രപഞ്ചത്തിൽ

ആനപ്പുറത്തു ചെലവാ-

യൊരു പന്തീരാണ്ടുകാലമെന്നിട്ടും
 കുതിരയിടഞ്ഞാൽജജീനി വ-
 ലിച്ചു നിലയ്ക്കവനെ നിർത്തുവാൻ വയ്യ!

കുതിരപ്പുറത്തു ചെലവാ-
 യൊരു പന്തീരാണ്ടു പിന്നെ,യെന്നിട്ടും
 വീട്ടിലെ വിരളും പോത്തിൻ
 കണ്ഠത്തിൽക്കയറിടാനശക്തൻ ഞാൻ.

പോത്തിൻപുറത്തു ചെലവായ്-
 പ്പന്തീരാണ്ടതിനുശേഷം,മെന്നിട്ടും
 കാളക്കുട്ടിയെ മേയ്ക്കാൻ
 കഴിവില്ലാതെപ്പരുങ്ങി ഞാൻ നിൽപ്പു.

പിമ്പൊരു പന്തീരാണ്ട-
 കാളക്കുട്ടന്റെ മുതുകിലായ് വാസം;
 പട്ടി കുരച്ചാൽപ്പക്ഷേ,
 പറ്റില്ലിന്നിവനു ചങ്ങലയ്ക്കിടുവാൻ.

പോറ്റിവളർത്തീ പന്തീ-
 രാണ്ടോടുവിൽപ്പട്ടിയെ പ്രിയത്തോടെ
 അഞ്ചു മൃഗത്തെ മെരുക്കിയ

പുഞ്ചിരിയറുപത്തിയൊന്നിൽ വിരിവോളം.

വീണ്ടും വീട്ടിനു ചുറ്റുമു-
ലാത്തുമ്പോളല്ലി സത്യമറിയുന്നു?
ആന തുടങ്ങിയ ജീവിക-
ളവരുടെ പാട്ടിന്നു പോയിരിക്കുന്നു!

വാലാട്ടിക്കൊണ്ടിന്നും
കൂടെ നടക്കുന്ന പട്ടി പറയുന്നു,
“നാൽപ്പത്തെട്ടാണ്ടുകളും
നഷ്ടപ്പെട്ടു നിനക്കു ചങ്ങാതീ!”

വിളിച്ചുവോ വിളിച്ചില്ലേ?

വിളിച്ചിട്ടില്ലിട്ടിവസംവരെയുണ്ടെന്നോ-

വെളിച്ചത്തെ ഞാനല്ലി? ശരിയാണദ്ദേഹത്തിൻ
പാഠശാലയിൽ പഠിച്ചില്ല ദൗർഭാഗ്യം; പക്ഷേ,
പാതയിൽവെച്ചാപ്പുർണ്ണ പ്രതിഭാപ്രകാശത്തെ
കണ്ടമാത്രയിൽസ്സഹസ്രാരപത്മത്തിൽച്ചേർത്തുൾ-
ച്ചെണ്ടിലെസ്സുരഭിലവിസ്മയം നിവേദിച്ചേൻ.
ജപമാലയിൽ,പുസ്തകത്തിൽ, വീണയിൽ മൃത്യു-
ഞ്ജയിയായ് മേവുന്ന വാഗ്ദേവിയായ് സംലാളിതൻ
മറ്റൊരു ചതുർമ്മുഖ്നിരിപ്പുണ്ടെന്നാത്മാവിൻ
മച്ചിലെന്നഹങ്കരിക്കുന്ന ദൗർബ്ബല്യത്തോടെ
ഇറങ്ങിച്ചെന്നേൻ കാലവീഥിയിൽ മുമ്പേ പോമ-
ഗ്ഗുരുവിൻ സ്നേഹം വിരിച്ചിട്ടു പുണ്യത്തിൽക്കൂടെ.
തൊട്ടതൊക്കെയും ക്ഷിപ്രസ്വർണ്ണമാവുന്നു, ക്ഷണം
കൂട്ടി പാവം, തന്നസ്തിത്വത്തെയും മറക്കുന്നു!
ഗുരുക്കന്മാരെപ്പോലും ചേറിനോക്കിയിട്ടുണ്ടാ
ഗുരുത്വക്കുറവുള്ള നിമിഷം കൈവെള്ളയാൽ.
ചേരിയില്ലിദ്ദേഹത്തിൻ ധീരസാഹസികാത്മോൽ-
ഗാരപൂർണ്ണമമാത്രമെന്നെനിക്കിന്നാശ്വാസം!
മോഹമില്ലാത്തല്ല ചേറാത്തു നെൽക്കൂടുന്നകൾ
മോളിലേയ്ക്കെറിഞ്ഞിട്ടു താഴത്തു വീഴുംമുമ്പേ
എത്രയുണ്ടതിലെന്നു മൊഴിഞ്ഞ ജന്മാന്തര-
സിദ്ധിതൻ മുഖം വീണ്ടും കണ്ടു ഞാനെന്നേയുള്ളൂ.

വിളിച്ചില്ലിന്നോളവും ഗുരുവെന്നാ സ്നേഹത്തിൻ
വെളിച്ചത്തെ ഞാനെന്നു വിശ്വസിക്കണമോ ഞാൻ?
വിളിക്കായ്കിലും വിളിച്ചാലുമെന്തദ്ദേഹത്തി-
ന്നുളിയും മുഴക്കോലുമുപയോഗിച്ചിട്ടല്ലോ
ഞാനെന്റെ കളിക്കൊട്ടിൽ പണിതുണ്ടാക്കി, “മോശ-
മാണിതെ”നൊടുവതു ഞാനടിച്ചുടച്ചാലും!
മോശമായതു പണിയായുധക്കുറകൊണ്ട-
ല്ലാശാരിച്ചെക്കന്റെ കൈവിറകാരണമല്ലോ!
ഉപ്പിൽനിന്നുരി നേദ്രച്ചോരിൽനിന്നീ വാഴ്വിന്റെ-
യുത്തമപുരുഷഭാവങ്ങളെ നുകർന്നോനേ,
അങ്ങതന്നധൃഷ്ടകർമ്മണുകാരുണ്യാന്തസ്സിൽ
മുങ്ങിയ പുണ്യം മരിക്കില്ല ഞാൻ മരിച്ചാലും!

മഴയും മനുഷ്യനും

മഴ കുറവാണീയാണ്ടിൽ-

പ്പറ്റില്ലാ വിളയിറക്കുവാനെന്നോ?
പൊടിവിതയുണ്ടായില്ലാ
തരമാവില്ലേ കരിങ്കൊറക്കുഷിയും?

“വൈക്കോലുണ്ടോ വിൽക്കാൻ?”
ആരോ മുറ്റത്തു വന്നു യാചിപ്പൂ:
ഉള്ളതു വിറ്റാൽപ്പശുവിനു
പട്ടിണിയായ്ത്തീരുമോ വരുംകൊല്ലം?

അതു നാളെച്ചിന്തിക്കാ,-
മിന്നത്തെ പ്രശ്നമിടുകുഷിക്കാരൻ:
“മൂന്നുറ്റുപതു ദിവസവു-
മോക്കേ തിന്നുന്ന മുരിയെന്നാവും?”

പുല്ലാണെങ്കിലൊരൊറ്റ-
ക്കൊടിയില്ലാ നാട്ടുവട്ടമൊട്ടാകെ,
ആകെ മെലിഞ്ഞു കന്നുകൾ;
മഴപെയ്താൽ പൂട്ടിടേണ്ടതവരല്ലേ?”

മഴപെയ്യും മേലാലും
പതിവിൻപടിതന്നെയെന്ന വിശ്വാസം
ഉള്ളതുകൊണ്ടിപ്പോഴും
ഭൂമിയിലിയാളെണീറ്റു നിൽക്കുന്നു!

കാട്ടുമരം മുക്കാലും
കല്ലായിപ്പുഴയിലെത്തി,യെന്നിട്ടും
മരവേരിനു തീവെപ്പു
നിയമങ്ങൾ പുഴക്കിവിഴ്ത്തിട്ടും സ്വാർത്ഥം.

അറിവീലക്കഥ നാടൻ-
പരിമിതിയിൽച്ചുരുളുമിടുകുഷിക്കാരൻ;
മരമില്ലെങ്കിൽപ്പെയ്യാ-
മഴയെന്നും വിവരമില്ല, പറയുന്നു:

“മഴവരെയിക്കന്നുകളെ-
പ്പോറ്റാനാണിപ്പൊഴുള്ള കൈശാരം;
ആനയെ മേടിച്ചോളു;
കന്നിനെ മേടിച്ചുവോ, കഴിഞ്ഞു കഥ!”

അഞ്ചോ പത്തോ വൈക്കോൽ-
ക്കന്നാ വൃദ്ധൻ വലിച്ചെടുത്തോട്ടെ;
തൊടിയീലലഞ്ഞു കവുങ്ങിൻ
പട്ടച്ചീൾകൊണ്ടു കയർ പിരിച്ചോട്ടെ.

ഒടുവാക്കന്നുകൾകൂട്ടി-
ക്കെട്ടിയതും പേരി വെയിലുകളയാതെ
വേർപ്പിൻ കടൽ നീന്തിയവൻ
ദൂരത്തൻ കുടിലിലേയ്ക്കരികുന്വോൾ

നിശ്ശബ്ദതയുടെ കൈയിൽ-
ച്ചളികെട്ടിയ നോട്ടിരുന്നു വിറകൊൾവു;

ഇക്കടലാസിൻ തുണ്ടോ
പശു നാളെത്തിന്നിടേണ്ട പുൽപ്പച്ച!

അഞ്ജനവർണ്ണക്കൺകളി-
ലശ്രുവൊടെപ്പശു തൊഴുത്തിലകുന്നു:
ചെയ്തതു തെറ്റായ്പ്പോയെ-
നാവാമപ്പശു വിളിച്ചു പറയുന്നു!

വിധിയുടെ കരിമുകിലുച്ച-
പ്പകലോനെക്കുരിരുട്ടിലാഴ്ത്തുമ്പോൾ
കരളിലെ നിമിഷം മുളി:
ഭഗവാനേ, നിന്റെ ലീല, നിന്നിച്ഛ!

വിഷുവൽക്കിനാവ്

ദില്ലിയിൽ കൽക്കത്തയിൽ ചെന്നെയിൽ ജക്കാർത്തയിൽ

നെല്ലൂരിൽ സിംഗപ്പൂരിലമ്പുദാബിയിൽപ്പോലും
ഫ്ളാറ്റിലെ ചുമരിന്മേൽ വാരന്തിത്തുടുപ്പണി-
ക്കാറ്റേ, നിൻ മുദുകരസൗരഭം പരക്കുമ്പോൾ
വീണുപോകുന്നു കലണ്ടറിലുള്ളക്കങ്ങളോ
കേണിടും മലയാളമനസ്സിൻ സ്വപ്നങ്ങളോ?

വീട്ടുകാരിതൻ ചായക്കോപ്പയും തളികയും
കൂട്ടിമുട്ടവേ, വീണുപോകുന്നു ക്ഷണാൽത്തൊഴെ
സൂട്ടിട്ട ഭർത്താവിന്റെ വിരൽവിട്ടിംഗ്ലീഷ് പത്രം;
സൂക്ഷിച്ചു കുനിഞ്ഞവൻ കലണ്ടറൊടുക്കുന്നു.
ഹൃദയസ്വപ്നം വറ്റിപ്പോവുകിൽക്കാറ്റേ, മുഗ-
മദവും നിർഗ്ഗന്ധമീ മാധികപ്രപഞ്ചത്തിൽ!

തുടുപ്പേറിടുമക്കങ്ങളിലാ മിഴികൾ ചെ-
ന്നുടങ്ങീടവേ ചുണ്ടിൽത്തെളിഞ്ഞതൂൽക്കണ്ഠയോ?
“നാളെയല്ലയോ വിഷുക്കണി വെയ്ക്കേണ്ടു? ഇന്നു
നാലുകൊന്നപ്പുവിതളെങ്കിലും മേടിക്കേണ്ടേ?”
നൂറു കാതങ്ങൾക്കപ്പുറത്തുറഞ്ഞനേകം പ-
ന്തീരാണ്ടായ് ഗതികിട്ടാതുഴലും പ്രേതത്തിന്റെ
വേദനപോലാ വാക്യമലഞ്ഞു കിതച്ചെന്റെ
ലോലമാം നാഡീപടലത്തെയിട്ടുലയ്ക്കുമ്പോൾ,

എന്റെ കുഗ്രാമത്തിലെക്കൈത്തോടിൻ വളവിക-
ലെല്ലാക്കൊല്ലവും സർവ്വാംഗീണസൗവർണ്ണാലങ്കാ-
രത്തൊടെ പ്രശോഭിക്കും കൊന്നതൻ പുഞ്ചില്ലയിൽ-
ത്തത്തുന്ന കാറ്റേ, ലോകം ചുറ്റിക്കണ്ട വൻകാറ്റേ,
ഊയലാടുകയോ നീ കർത്തവ്യം മറന്ന്?-ഓടി-
പ്പോയാലുമോരോ കുലകൊന്നപ്പുക്കളുമായ് നീ
ദില്ലിയിൽ കൽക്കത്തയിൽ ചെന്നെയിൽ ജക്കാർത്തയിൽ
നെല്ലൂരിൽ സിംഗപ്പൂരിലമ്പുദാബിയിൽപ്പോലും!

സംഘടിതം

സമഭാവനയിൽക്കാണു രാഷ്ട്രീയസമരത്തെ ഞാൻ;
മുദ്രാവാക്യമിതാണസ്മദ്: “ഞങ്ങൾക്കും കിട്ടണം പണം.”

ഏതു കക്ഷിക്കിന്നു ഘോഷയാത്ര ഞാനേർപ്പെടുത്തണം?
പറഞ്ഞാൽ മതി; ഞാനേറ്റു പിന്നത്തെക്കാരുമൊക്കെയും.

എത്രപേർ വേണമെന്നുറോ? ആയിരംപേരെ വേണമോ?
പതിനായിരമോ വേണ്ടു? ലക്ഷംപേർതന്നെ വേണമോ?

തലേന്നുപറയാമെങ്കിൽ തരാം ഞാനെത്രപേരെയും;
അന്നന്നു വേണ്ടതാണെങ്കിലത്തുറാളിലൊതുക്കണം.

ഒരാൾക്കു ദിവസക്കൂലിയമ്പതേ വേണ്ടുവെങ്കിലും
ലോറിവാടകയും മറ്റും നിങ്ങൾതന്നെ കൊടുക്കണം.

പകുതിപ്പണമെപ്പോഴും അഡ്വാൻസായ്ത്തന്നിരിക്കണം;
രശീതി വേണമോ? കൊള്ളാം; സീലും കുത്തിത്തരേണമോ?

അതും ചെയ്യാം; നിങ്ങൾ ഞങ്ങളോടും നീതിപുലർത്തണം;
ആ വാക്കില്ലെന്നു കേൾക്കുന്നു കക്ഷിപ്പോരിൻ നിഘണ്ടുവിൽ.

തലേന്നുതന്നെ തരുമോ മുദ്രാവാക്യങ്ങളൊക്കെയും?
പത്തുപേർക്കൊന്നെന്ന തോതിൽ പകർപ്പും തന്നിരിക്കുമോ?

ഘോഷയാത്രയ്ക്കിടക്കുത്തിക്കുറിച്ചോരോന്നു നീട്ടിയാൽ
വിളിച്ചു പറയാറില്ല ഞങ്ങളെന്നാർത്തുകൊള്ളണം.

ഒന്നുകൂടി: ഘോഷയാത്രയാരംഭിക്കുന്ന വേളയിൽ
കൊടുക്കണം വയർനിറച്ചായയും പലഹാരവും.

കുലുങ്ങിയില്ല നഗരം മുദ്രാവാക്യംവിളിക്കലാൽ
എന്നു പിന്നെപ്പറയുവാനിടവെയ്ക്കാതിരിക്കണം.

ഇനി ഞങ്ങൾക്കുള്ള നീക്കുപോക്കില്ലാത്ത നിബന്ധന;
പിരിയുംമുമ്പുംകൂടിയുറപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ടു ഞാൻ.

അതെന്തെന്നോ? ഘോഷയാത്ര തീർന്നു ലോറിയിലേറവേ
എത്തിച്ചീടേണമെല്ലാർക്കും പട്ടച്ചാരായമെങ്കിലും!

വാർദ്ധകവ്യസനം

“പാടുക പണ്ടത്തെപ്പോൽപാടുകെ”നിതാ വന്നു-
കൂടുന്നു ജനമിന്നും.

ഇന്നിതാ, പാടാൻ കുരലനക്കുന്നതിൻ മുമ്പു
തൊണ്ടയിൽ കഫം കെട്ടീ.

യൗവനകാലത്തിന്റെ ജീഹ്വയിൽ നൂത്തംവച്ച
ഗർവ്വമിന്നെവിടെപ്പോയ്?

ദൃശ്യവസ്തുവിലൊക്കെയിന്നഹം ഭവദ്രൂപം
പശ്യാമി മഹാമായേ!

എന്നിട്ടും വാഴ്വിൻ ചെമ്പുകെടാരത്തിലിട്ടെന്നെ

വറുത്തീടുകയോ നീ?

പന്തിരാണ്ടിലെപ്പുലർവേള പാരണയാക്കി
നിന്റെ പാവനതീർത്ഥം!

അമ്പതു ശിശിരത്തിലമ്പതു വസന്തത്തി-
ലമ്പതു ശ്രീഷ്മത്തിലും

അമ്പതു വർഷാശരഭേമന്തങ്ങളിലും ഞാ-
നാശ്രയിച്ചല്ലോ നിന്നെ.

അമ്പതു വർഷം മുഖ്യയല്ലയോ സാഹിത്യത്തി-
ന്നമ്പലച്ചുമരിന്മേൽ

എട്ടാണ്ടാൽപ്പുണ്യലിട്ടൊരുണ്ണീ നിന്നസ്തിത്വത്തെ-
ക്കരിക്കട്ടയാൽ വാഴ്ത്തീ?

പിമ്പവനെന്നൊക്കെയോപാടിയിരിക്കാം താൻതാ-
നെന്ന ഹുകോടെത്തന്നെ.

ജീവനെക്കുറിച്ചുള്ള വിസ്മയമല്ലോ പക്ഷേ
ശ്രുതിമീട്ടിയതെന്നും.

ജീവരുപിണിതന്നെയല്ലി നീ പരാശക്തി?
എങ്കിലെന്താണെൻ കുറ്റം?

“തന്നിരിക്കുന്നു മുടങ്ങാതെ മൂന്നാഴിച്ചോറെ”-
നല്ലി നീ മന്ത്രിക്കുന്നു?

എങ്കിലും ക്ഷമാപണപൂർവ്വമിന്നൊരു സത്യ-
മുണർത്തിക്കാം ഞാൻ ദേവീ!

ഒരു ജീവിതമാകെ നിൻ പാദപീഠത്തിൻമേ-
ലുഴിഞ്ഞിട്ടവനീ ഞാൻ!

എന്തിനു നനഞ്ഞോടം കുഴിപ്പു പാദാശ്രിത-
പ്രണയപയോധി നീ?

നീരാളിപോലെന്നസ്തിത്വത്തെ നീ വലിക്കയോ
നിന്നിലേക്കനുമാത്രം?

നന്ദി: മൻമയാമുഗ്ദ്ധചേതന പക്ഷേ, ക്രമാൽ
ചിരിക്കാൻ പേടിക്കുന്നു!

കരയുന്നുവോ കൂടെക്കൂടെ ഞാൻ? എന്നാലതു
പുറത്തു കേൾപ്പിലാറും!

രോമകുപത്തിൽദ്ദിവാസ്വപ്നരോമനമംമാത്ര-
മപ്പോഴും പിടയുന്നു!

ആകാശവും ഭൂമിയും

എടവപ്പാതി കഴിഞ്ഞാലും നാം

കൂടകൾ നിവർത്തി നടന്നാലും
പെയ്യില്ലേ മഴ? മാനത്തെരിവു

തിയ്യീ നമ്മുടെ നെഞ്ഞത്തും!
വെട്ടിപ്പോയ മഴക്കാടുകളുടെ
വേരനേഷിച്ചലയുന്നു
ഒറ്റയ്ക്കിന്നു മഴക്കാറെ,നി-
ട്ടിറ്റിറ്റശുപൊഴിക്കുന്നു.
ബുധനും ശുക്രനുമിടമ കേൾക്കെ-
ബുധിരത ഭാവിച്ചലയുന്നു
വിഭിന്ന രാശികളിൽ, കൈകോർക്കാൻ
വിധിയില്ലെന്നോ വൈമുഖ്യം?

2

മഴപെയ്ത്തിൽ കൊതുമതിരിയല്ലോ
മദ്യപ്പെയ്ത്തിൽ മനുഷ്യർ മരിച്ചു
മൈസൂർ സംസ്ഥാനത്തിൽ, പിൻപിഹ
വൈപ്പിൻദീപിൽപ്പോലും; പക്ഷേ,
മലയാളത്തിൽ തേരട്ടുകളുടെ
മാദകവീര്യം വിൽക്കും ഷോപ്പിൽ
ബഹളം കൂടുതലായി: നമിക്കുക
ബഹുകൃതമർത്ത്യപരിഷ്കാരത്തെ!

3

പെരിയൊരു കാന്തക്കല്ലായെന്റെ
ശിരസ്സിനുമുകളിലെ നീലാകാശമി-
തിരവും പകലും മേലോട്ടെൻ തല-
മുടിനാരിഴകൾ വലിച്ചുപിടിക്കെ
ആളുകളെൻ തലമുടിയെ വണക്കം
പോരാത്തവയെന്നാക്ഷേപിക്കിലു-
മാഴിത്തരിമാലകളിൽക്കൂടിനി-
വർന്നു നടപ്പേൻ നിർബ്ബാധം ഞാൻ.

പരമാർത്ഥന

ഞാനൊരു തടാകമോ? വിലഭൂമിതൻ മാറിൽ

മാനവും നിരീക്ഷിച്ചു മലർന്നു കിടക്കുന്നു,
ഹരിനീലമാം വാനമുദയാസ്തമയസു-
ന്ദരിമാരുടെ തോളിൽ കൈവെച്ചു മധ്യാഹ്നത്തിൽ
കുനിഞ്ഞുകുനിഞ്ഞടുത്തെത്തവേ, താഴെപ്പനി-
മതിപോൽ സ്വന്തം മുഖബിംബമോ മുകുന്നു?
“ചുംബനത്തിലെ മോക്ഷമാധുരീകല്ലോലങ്ങൾ
ചുറ്റുപാടിനു വർത്തുളോന്മേഷം പകർന്നാലും
അറിവീലമാവാസിപ്പാതിരാവിലെദൃഢ-
മവശാത്മാവേ, നീ,” എന്നെന്റെ കാതുണരുന്നൂ!
അതാദ്യപ്രണവമന്ത്രത്തിലെത്തുടിപ്പല്ലി,
അന്തിമവടപത്രപുണ്യത്തിൻ മിടിപ്പല്ലി?

൯൯൯

പ്രകടിപ്പിക്കു ബ്രഹ്മ, നിന്നിലെ പ്രകാശത്തെ,
പ്രളയോന്മുഖം പാടിപ്പറക്കും പ്രഭാതത്തെ
ബോധകൈലാസേ ഹിമനിദ്രകളലിയട്ടേ;
ബാധവിട്ടുണരട്ടേ പ്രണയപ്രപഞ്ചങ്ങൾ.

ഋഗുജുസ്സാമാമർവ്വദിഗ്ഗുജസുരക്ഷിത-
പ്രജ്ഞാചക്രവാളങ്ങൾ പുളകം വിതയ്ക്കുമ്പോൾ
എന്നി,ലെൻ ദേശത്തെ,ന്റെ ഗോളത്തി,ലെൻ ബ്രഹ്മാണ-
ത്തിന്നനാഹതചക്രം തിരിക്കും ചിൽസ്പന്ദമേ,
പ്രസരിക്കുക വേഗം ഞങ്ങൾതൻ സിരകളിൽ;
പ്രശമിക്കാവു ഞങ്ങൾ തമ്മിലെസ്സംഘർഷങ്ങൾ.
അഹങ്കാരത്തിൻ ശാസ്ത്രശേഷി ശൂന്യാകാശ-
ത്തനന്തവ്യസനത്തിൻ നക്ഷത്രയുദ്ധം ചെയ്കെ,
പുലരേണ്ടതെമ്മട്ടിൽ കോടികോടി ജീവന്മാ-
രുലകിൽ? കാരുണ്യമേ, പെയ്താലും നിർദ്ദാക്ഷിണ്യം!

കച്ചേരിക്കിടയിൽ

മതി മുദംഗവും വയലിനും താള-

ശ്രുതികളും; വേർത്തു കുളിച്ചിട്ടിട്ടി
തളർന്നു ഞാൻ, പാടിക്കുഴഞ്ഞുപോയി ഞാൻ
വരണ്ടു വാണി വാണരുളുമെൻ കണ്ഠം.
മയങ്ങിടട്ടെ ഞാൻ തലകുലുക്കുന്ന
മഹാജനങ്ങളേ, ഭവൽപ്പദത്തിൽ വീ-
ണൊരായിരം വർഷം; അലിഞ്ഞഴിഞ്ഞു മൺ-
തരികളായ് ബോധപ്രപഞ്ചമുക്തനായ്!
പല ചതുര്യഗുപലായനകോലാ-
ഹലത്തിൻ കീഴിലാക്കുമെറിയാതെ,
ച്യുതിരഹിതനായുറങ്ങുമ്പോളില്ല
കൊതിയെന്നിക്കന്നത്തിനും, പാനത്തിനും.
അറികയേ വേണ്ടോ, മനുഷ്യർതൻ തേങ്ങ-
ലറികയേ വേണ്ടോ, ശിശുക്കൾതൻ കണ്ണീർ.

൮൮൮൮

മതി മുദംഗവും വയലിനും താള-

ശ്രുതികളും; ചുറ്റിത്തിരിഞ്ഞോട്ടേ മാനം.
പിടിപ്പതാരെന്റെ മണിക്കണ്ടം, നാഡി-
മിടിപ്പറിവാനോ പരിശ്രമം? കഷ്ടം!
ചുടുപാലോ മെല്ലെപ്പകർന്നിടുന്നതെൻ
ചൊടികളിൽ വക്കു മിനുത്തൊരിക്കോപ്പ?
അസഹ്യമീ ക്രൂരസഹാനുഭൂതി; ഞാ-
നടിച്ചുടയ്ക്കുമീ സ്ഫടികഭാജനം.
അനങ്ങുന്നില്ലെന്നാൽ ചെറുവിരൽപോലും;
അസംഖ്യം കാതങ്ങൾക്കെലേനിന്നെന്റെ
അരുമപ്പെതലിൻ ഭയചകിതമാം
കരച്ചിൽ; നിന്നെ ഞാൻ പരിയുമെമ്മട്ടിൽ?
മടുത്തുപോയെന്നാലെനിക്കു പൈതലേ,
മരത്തലകളാൽ പടുത്ത മാനവ-
പരിഷ്കൃതികൾതന്നരക്കില്ല; കണ്ണിൽ
കരുത്തുണരാവു നിനക്കിതു കാണാൻ.

൮൮൮൮

പൊടിച്ചു വന്നേക്കാം പ്രകാശരശ്മിതൻ
തുടുപ്പൊരിക്കലീ കറുത്തിരുണ്ട പാഴ്-

പ്പകലിന്റെ പോക്കുവെയിലിലെങ്കിലും
പകയ്ക്കയാണു ഞാനൊടുവിലെത്തുമ്പോൾ:
ഒരു പന്തീരാണ്ടു കൂഴലിലിട്ടതു
വെറുതെയായ് ശ്വാവിൻ വളഞ്ഞവാൽ പുറ-
ത്തെടുത്തപ്പോൾ വീണ്ടും വളഞ്ഞുപോയെന്ന
നടുക്കുമെൻ കണ്ണിൽ തിളച്ചുപൊന്തുമ്പോൾ.

മണ്ണപ്പം

കുക്കുടകോഡം കടൽപ്പുറത്തെത്തരിമണ-

ലുൽക്കടബുഭുക്ഷയാൽ കോരി ഞാനരികുമ്പോൾ
കിട്ടിയതൊന്നോ രണ്ടോ മൺതരി; അതു വിറ്റു-
കിട്ടിയതാട്ടേ വെറുമുണരി; എങ്കിൽക്കൂടി
ഊറിക്കൊണ്ടിരുന്നിതെൻരോമകുപത്തിൽ ധർമ്മ-
ക്കുറിന്റെ മുക്താഫല ഭംഗികൾ സഹസ്രങ്ങൾ
മണലിന്നടിയിൽ നിന്നുർന്ന പൊൻതരിയുടെ
രണിതം, മനസ്സിന്റെ താളത്തിലോളംവെട്ടും
ധന്യത, വാക്കും വാക്കുമന്യോന്യമുരസുമ്പോ-
ളെന്നാത്തകോശത്തിലെപ്പുളകും വിതറുന്ന
ദിവ്യത, മാവിൻപശുപുണുവാൻ വെമ്പിപ്പായും
മൺവിളക്കിലെ നിത്യസ്പൃഹണീയമാം ചന്തം!
എങ്കിലും ദശാബ്ദങ്ങൾ നിമിഷങ്ങളായ്തീരു-
മങ്കുശരഹിതമിക്കാലവേഗതയിങ്കൽ
പാതിരാത്തളർച്ചതന്നിരുളിൽത്താഴും പ്രജ്ഞാ-
ഹേതുവിൽ മായാസർപ്പശീർഷമാണിക്യംപോലെ
ഒരു സങ്കടം; നേടിയില്ല ഞാനീജ്ജന്മത്തിൽ
പരലോകത്തേക്കുള്ള പാഥേയമായിട്ടൊന്നും!
എങ്ങനെ കണ്ടെത്തിയസ്സങ്കടം ഗുരുവായൂർ-
മൺജുളാൽച്ചുവട്ടിൽ മണ്ണപ്പമുണ്ടാക്കും കണ്ണൻ?
കാരുണ്യനിധിയൊറ്റ ഹനുമാൻ കുതികൊണ്ടു
കോഴിക്കൊട്ടെത്തിച്ചേർന്നീ മണ്ണരിപ്പുകാരന്റെ
ജീഹ്വയിൽ നൃത്തംവെയ്ക്കെ,രക്തനാഡിയിലേതോ
ഗഹവരത്തിലൂടെന്നമാതിരി നാരായണ-
ശബ്ദമാധുര്യം പതഞ്ഞൊഴുകീടവേ കണ്ടേൻ
ബുൽബുദങ്ങളല്ലപാരതയിൽത്തുടിപ്പതു
നിത്യതാബിന്ദുക്കളാണ,വയും മന്ത്രിക്കുന്നു
സത്യമേ, നാരായണ, നിൻ തിരുനാമംതന്നെ!

കുംഭമഴക്കുസൃതികൾ

1

കുംഭമഴ പെയ്തകൊല്ലമല്ലേ,
കുപ്പയിലും നെല്ലുണ്ടാവും.
കുമിയും നെൽക്കുന്നകൾ കാത്തുരക്ഷിക്കുവാൻ
കൂട്ടകമില്ലാതായല്ലോ.
കുതിർമണ്ണുരുട്ടിക്കുഴയ്ക്കുകയായി

കുന്മാരച്ചേരിയിലാൾക്കൂട്ടം.
കുന്മാരത്തികൾ ചുളയ്ക്കുവെയ്ക്കുന്നു
കൂടവും കലവും കൂട്ടകവും

അരയിൽ തോർത്തുമായ്ച്ചുറ്റിക്കൊണ്ടുന്നു
ആജാനുബാഹുവാം കുന്മാരൻ
ചട്ടികൾ പാനികൾ കൂട്ടകവും മുള-
കൊട്ടയിൽ കരയും തലയോടെ.

കൊട്ടയിൽ ചട്ടികലങ്ങൾ ചുമക്കും
കൂട്ടിക്കുന്മാരത്തിക്കും
ഇട്ടിൽ കടന്നവളെത്തും വീട്ടിലെ
മട്ടുപ്പാവിനുമുല്ലാസം.

2

“ദുബായി റിട്ടേൺഡബ്ബിളുളക്കാ”

“സബാഷ്, ഇതാരാണ്?”

“മറന്നുപോയോ മമ്മുക്കായുടെ
മകനീ മൊയ്തീനെ?”

“നെൽക്കൃഷി പോയിപ്പുൽക്കൃഷിയായോ
നിനക്കു മൊയ്തീനെ?”

“തെങ്ങുവെയ്ക്കാൻ പോവുകയാണീ
തെറ്റത്തെല്ലാം ഞാൻ.”

“കാരണമെന്താ, നഷ്ടം നിങ്ങളുടെ
കീഴയെ ബാധിച്ചോ?”

“കണക്കുവെപ്പൊഴിവാക്കാഞ്ഞതിനാൽ
കരളിനെ ബാധിച്ചു.”

“റബ്ബറുവെച്ചോ പാടത്തെ,നാൽ
റബ്ബല്പം കനിയും.”

“പണമുള്ളവരതു പറയും, ഞാനീ
പാടം പൂട്ടട്ടെ.”

സിഗററ്റ് കുറ്റി വരമ്പത്തിട്ടു
ട്രാക്റ്ററിലേറീ മൊയ്തീൻ;
‘കൂടുകൂടു കൂടുകൂടു’ മണ്ണുമാന്തി-
പ്പായുകയായീ ട്രാക്ടറർ.

3

കാലുറ പാപ്പാസുമായിക്കാലടിപ്പാതയിലൂടെ
കാലിമേച്ചു പോകും പിള്ളേർപിറുപിറുത്തു;

സിഗററ്റുകുറ്റിയിന്മേൽ ലൈറ്റർ മുത്തും നിമിഷത്തിൽ
സിനിമയ്ക്കു പോണോർതമ്മിൽപിറുപിറുത്തു:

“കാടുവെട്ടി നശിപ്പിച്ചമനുഷ്യർതാനിപ്പോൾ നോക്കൂ,
പാടത്തെങ്ങും തെങ്ങു നട്ടുവളർത്തിടുന്നു.”

“നെല്ലരിയുൺ നിറുത്തേണ്ടിവരും മലയാളി നാളേ-
ക്കുള്ള പാടം മുഴുവനും തെങ്ങിൻതോപ്പായാൽ.”

“നാളികേരത്തിനും വിലയിടിഞ്ഞുവെന്നറിയാതെ-
യാളുകളിപ്പോഴും വയൽനികത്തിടുന്നു.”

“തെങ്ങുകേറാനാളുണ്ടാവില്ലിനിമേലിൽ,” “വിളവായാൽ തേങ്ങ താഴെ വീഴുമെന്നാണവർക്കാശ്വാസം.”

മരണഭയം

പാതിരാത്രിയിൽ തെട്ടിയുണർന്നു കേണു നവ-

ജാതജീവാത്മാവ, ചുനമ്മമാരന്ധാളിച്ചു,

വീട്ടിലുള്ളവരൊട്ടുക്കുണർന്നു; പാഞ്ഞെത്തിയ

ഡോക്ടറോടവസാനം പറഞ്ഞു ശിശു സത്യം:

ഇന്നലെത്തോ കളിത്തോഴനാണവനോടു

ചൊന്ന“തി, ബുദ്ധിഗോളത്തിലേവരും മരിക്കുന്നു!”

അച്ഛനമ്മമാരുടപ്പിറന്നോരെല്ലാപേരു-

മാണയിട്ടവനോടുപറഞ്ഞു പലവട്ടം:

“നീ മരിക്കില്ലെ” നെങ്കിൽകൂടിയും ശിശുവിന്റെ

നീരവനിമിഷങ്ങൾ കൺകളിൽ തുളുമ്പുന്നു,

“പറയൂ വലിയച്ഛാ, ഞാൻ മരിക്കുമോ?” സത്യം

പറയാൻ നാപ്പേരാതെ നിന്നു ഞാൻ പരുങ്ങുമ്പോൾ

പണ്ടത്തെക്കപിലവസ്തുവിൽ,ക്കാലടിയിലും-

മുണ്ടായ ദുഃഖം, ദുഃഖമുക്തിയും നേരിൽക്കാൺകെ,

വിശ്വാസപൂർവ്വം നോക്കിയിരിപ്പൂ ശിശുവെന്റെ

നിശ്വാസങ്ങളെ; ചുലിക്കാത്ത കണ്ണിമകളിൽ

ജലിക്കും സത്യത്തിന്റെരശ്മിയെന്റെ കൺകളും

കലിപ്പൂ: ഞാനെമ്മട്ടിലിദുഃഖം ശമിപ്പിക്കും?

ഞാനാരാണറുപതാം വയസ്സിൽ ചരിക്കുന്ന

ദീനമാനസൻ; പക്ഷേ, ശിശുവിൻ പ്രബോധത്തിൽ

അറിവിൻ സാക്ഷാൽ ഭാവം, സത്യവാക്കെമ്മട്ടിൽ ഞാൻ

പറയും പ്രാപഞ്ചികസത്യം നിന്നോടു കൂഞ്ഞേ?

നീയറിവിലല്ലോ നിൻകാലത്തിൻ പരിസര-

വായുവിൽ നക്ഷത്രയുദ്ധത്തിന്റെ വിഷമല്ലോ

പ്രസരിക്കുവാൻ വെമ്പി നിൽപ്പതാ, മഹാമാരി-

വ്യസനം ബാധിക്കാത്ത സൗരചൈതന്യത്തോടെ

വളരേണ്ട നിന്നന്തഃ കരണത്തിൽ ഞാനെന്റെ

തളരും അതാനം കുത്തിവെയ്ക്കുവാൻ പാടില്ലല്ലോ!

“പറയൂ വലിയച്ഛാ, ഞാൻ മരിക്കില്ലേ?” വീണ്ടും

പരുഷം കളമൊഴിയെൻ കാതു പൊള്ളിക്കുമ്പോൾ

പറയുന്നു ഞാ,നല്ലെ,നന്തരാത്മാവിൽത്തിള-

ച്ചുരുക്കുന്നവൻ: “മരിപ്പീല നാമാരും കൂഞ്ഞേ!

ഈശ്വരചൈതന്യത്തിൽ വിലയിക്കുന്നു നമ്മ-

ളീശ്വരന്മാരായ്ത്തന്നെ മാറുന്നുവെന്നേയുള്ളൂ.

കുപ്പായമഴിച്ചുവെച്ചാലത്തെസ്സുഖം നമ്മൾ-

ക്കപ്പൊഴേ യഥാർത്ഥത്തിൽക്കിട്ടുകയുള്ളൂ കൂഞ്ഞേ!”

മുകനായെന്നെത്തന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുമൊ-
ശ്ലോകത്തിൻ കണ്ണീർത്തുള്ളി തുടച്ചേനൊടുവിൽ ഞാൻ:

“കുപ്പായമഴിച്ചുവെച്ചുദൃശ്യന്മാരായ്ത്തീർന്ന
മുൽപ്പാടുള്ളവർക്കല്ലോ നമ്മളുടുന്നു ശ്രദ്ധാം!”

ശരിയെന്നനുസരിക്കായ്കിലുമതിൽപ്പിന്നെ-
ക്കരഞ്ഞിട്ടില്ലാ ശിശുവെന്നെന്റെ സമാശ്വാസം!

ബുദ്ധുദഭംഗി

തന്നെക്കാളും വലിയൊരിരുമ്പിൻ

കഷണം പേറിപ്പായുമുറുവേ,
നിന്നെക്കണ്ടിട്ടെന്നിൽ പെരിയൊര-
ഹംഭാവത്തിൻ തലകുനിയുമ്പോൾ
മുത്തച്ഛന്റെ വലുപ്പം വാഴ്ത്തി-
പ്പുള്ളകൊള്ളും പേരക്കുഞ്ഞിനു
മുത്തം നല്കി,ത്തളിർകാലടികളെ
യൊളിവിൽത്തൊട്ടെൻ നിറുകയിൽവെപ്പേൻ.
കുഞ്ഞിനെയറിയിച്ചില്ലതു ശരിയോ
തെറ്റോ? ചിന്തിപ്പേനവിരാമം:
കുത്സിതസംഗരഭുമികൾ താണ്ടണ-
മെത്ര പെരുത്താത്തളിർകാലടികൾ?
അറിവാപ്പിഞ്ചുമനസ്സിൻ പുലരിയി-
ലളവില്ലാത്ത തമസ്സായ്ത്തീർന്നി-
ട്ടവനൊരു മിഴിനീർത്തുള്ളി പൊഴിച്ചാ-
ലതു വീണെൻ കവിളെല്ലു കുതിർന്നാൽ
എങ്ങനെ ഞാനതു നിശ്ശബ്ദതെകൊ-
ണ്ടൊപ്പിയെടുക്കും? അനന്താത്മാവേ,
എന്നെച്ചുഴലും വാസ്തവികപ്രതി-
ഭാസാന്തർഗതപൂർണ്ണാത്മാവേ,
അജ്ഞതയല്ലോ ജീവാത്മാവിനു
നിന്റെ വിശുദ്ധാനുഗ്രഹം;മെന്നാ-
ലൽപ്പത ജീജ്ഞാസകളാൽപ്പണ്ടാ-
ബുദ്ധുദഭംഗിയുടച്ചുകളഞ്ഞു.

അദൃശ്യവാഹനൻ

അറിയുന്നുവോ മർത്യ,താങ്കളും ജനിക്കുന്ന--

തദൃശ്യസ്വരൂപികൾ ദേവയോനികൾപോലെ
ആനയായ് കുതിരയായ് സിംഹമായ് മയിലായി
പുനയായ് എലിയായിട്ടരയന്നമായ് പോത്തായ്
കാണൊല്ലാത്തിരുകിന്റെ മുതുകത്തിരുന്നുകൊ-
ണ്ടാണു നാം പിറക്കുന്നതീ മായാപ്രപഞ്ചത്തിൽ.

മോഹിച്ച ലക്ഷ്യത്തിൽച്ചെന്നെത്തുവോരൊന്നോ രണ്ടോ;
വാഹനമെത്തുന്നേടത്തെത്തുന്നു മറ്റൊല്ലാരും.

ൗൗൗൗ

പരമാർത്ഥമെന്നൊന്നറിയില്ലെങ്കിൽകൂടി
മരണക്കടവത്തു വാഹനമിറങ്ങിടും-
വരെയും ക്ലേശങ്ങളെച്ചാട്ടുകൊണ്ടടിപ്പവർ
പറവു പക്ഷേ, നമ്മൾ വീരസ്യവിപണിയിൽ:
“മോഹിച്ചതാണിച്ചട്ടുകാലിനെസ്സുചിരം ഞാൻ;”
“മോഹിച്ചു ഞാനിക്കോന്ത്രമ്പല്ലിനെയേറെക്കാലം.”

സ്വാദ്ധ്യായം

മിഴയ്ക്കുശേഷം വെയിലിൽക്കുളിച്ച

മുറ്റത്തനേകം ചെറു പലലങ്ങൾ;
ഓരോന്നിലും പൂർണ്ണതപോലെ മിന്നു-
മാദിത്യദേവപ്രതിബിംബനങ്ങൾ!

അവിശ്രമാനുഷ്ഠിതമാം ശരീര-
സംസേവനത്തിന്റെ തളർച്ച പോകെ,
നിശീഥനിദ്രാണത വിട്ടെണ്ണീറ്റ
നാവിൽത്തുളുമ്പുന്നിതു ദൈവനാമം.

മുന്നൂർക്കുടം പൊട്ടിയ പാഞ്ചഭൗതി-
കോദ്ബത്തിനെത്താകൾ മുക്തനനേരം
അതിൽജ്ജഗൽപ്രാണ, മിടിച്ചതല്ലീ
ഞാനെന്ന കാലാശ്രിതമിത്യയായി?

ക്രോമോസുകോശത്തിലുണർന്നു നിന്ന
മുജ്ജന്മസാരസ്വതശുദ്ധിയല്ലീ
മിടിപ്പിലോരോന്നിലുമങ്ങതൻ നേർ-
ക്കുദിച്ച ജീജ്ഞാസ തൊടുത്തുവിട്ടു?

ലോകാവസാനം വരെയീ പ്രപഞ്ചം
പഞ്ചേന്ദ്രിയം കൊണ്ടു ഭൃജിച്ചുതീർക്കാൻ
കുതിച്ച മന്മഥ്യ ഭവൽപ്രകാശ-
ദീപത്തിലനേ ചിറകറ്റുവീണു.

സുഖങ്ങളേത്തേടിയലഞ്ഞ വർത്ത-
മാനാസകാരങ്ങളിൽ മിത്ഥ്യ പക്ഷേ,
ചെത്തിക്കളഞ്ഞു നഖമെത്രവട്ടം
വെട്ടിക്കളഞ്ഞു ശിഖയെത്രവട്ടം?

നഖം വളർന്നാൽ ശിഖ നീണ്ടുപോയാൽ
വാർദ്ധക്യമെന്നെന്തിനു ഞാൻ നടുങ്ങീ?
നൊന്നു മനസ്സെന്തിനശേഷദേഹ-
വിസർജ്ജനത്തിന്റെ വിഭാവനത്തിൽ?

അക്ഷീണസർഗ്ഗവ്രതിയാം ഭവാന്റെ-
യിച്ഛാപ്രതിസ്പന്ദനമെന്നപോലെ
ഇന്നും തുടിപ്പു കര,ളെന്നു തീരു-
മനിത്യമീ മൽഖരപാരതന്ത്ര്യം?

ക്രോമോസുകോശത്തിലെ വാസനച്ചെ-
പ്പൊഴിഞ്ഞുപോയാൽ കരളിൻ മിടിപ്പും

നിലയ്ക്കുമെന്നല്ലി ഭവന്നിദേശ-
മനുകുഷണം നാസികയിൽ സരിപ്പു!

അവണ്യതേ, നിന്നെ വരിച്ച ചിത്താ-
ഗ്രത്തിൽ സഹസ്രാരസുഖം ജലിക്കൈ
ചിരിപ്പു ഞാൻ: ഇന്നു വിഴുങ്ങിടാം ഞാ-
നിരച്ചുപായും വെടിയുണ്ടപോലും!

ഗംഗാമന്ത്രണം

പണ്ടൊരുകാലം ഗംഗ രാത്രിതൻ വാത്സല്യത്തിൽ

വിണ്ടലത്തിങ്കൽശ്ശാന്തജീവിതം നയിക്കുമ്പോൾ
വിരിഞ്ഞ തോളത്തൊരു കൈക്കൊട്ടുമേന്തിച്ചെന്നു
കരുത്തൻ ഭഗീരഥനെനന്നൊരാളവൻ ചൊല്ലി,
“പോരണമാകാശഗംഗേ, കനിഞ്ഞു നീ
പോരണം, പോരണമെന്റെ കൂടെ.
ആഴിക്കും കീഴിലാപ്പാതാളദേശത്തു
കേഴുന്നു കേഴുന്നു മൽപിതൃക്കൾ.
പുണ്യചരിതയാം നിൻ കരലാളന-
ത്തണ്ണീരിൽ മുങ്ങിക്കുളിരുവോളം
മൽകുലപൂർവ്വരുപതിനായിരം
ദുഃഖികൾക്കുണ്ടാകയില്ല മോക്ഷം.
പണ്ടു കപിലമുനിയുടെ ശാപത്താ-
ലുണ്ടായതാണിക്കുഴപ്പമെല്ലാം.
നിന്നോടിയോതുവാണെന്നുടെ വംശത്തി-
ലിന്നോളമുണ്ടായില്ലാരുമാരും.”

കരണീയമെന്തെന്നചിന്തയിലൊന്നുംതന്നെ
പറയാതെങ്ങാതെ നിന്നുപോയ് ഗംഗാദേവീ:
രാത്രിയെപ്പിരിഞ്ഞുയിർക്കൊള്ളുവാനാമോ നിത്യ-
ധാത്രിയെ? വാടും പോയാലാമുഖമെന്നെന്നേയ്ക്കും.
വിഷ്ണുവിൻ പെരുവിരൽത്തുമ്പിലെസ്സംസേവന-
ത്യഷ്ണയാലാവാം, പക്ഷേ, പറഞ്ഞാളവസാനം:
‘അംഗസൗഭാഗ്യമില്ലെങ്കിലും നിന്നാത്മ-
ഭംഗി മറ്റാർക്കുള്ളു രാവേ?
ആകുമോ വേർപെടാൻ നിന്നെ? ഞാൻ താഴോട്ടു
പോകണോ വേണ്ടയോ ദേവീ?
നിന്നുപദേശവും നിൻ മുലപ്പാലുമാ-
ണെന്നെന്നുമെന്നുടെ ശക്തി,
ഏതിനോ കൂടുതൽ മാധുര്യമെന്നെനി-
ക്കോതാൻ കഴികയില്ലെന്നും.
എന്നപ്പിരിഞ്ഞുള്ള ജീവിതം മൃത്യുവാ-
യെണ്ണം നീയെന്നതു സത്യം;
താഴത്തറുപതിനായിരമാത്മാക്കൾ
കേഴുന്നുവെന്നതും സത്യം.”

പകലിൻ തുടുപ്പാർന്നകൈകളിൽ തലചുറ്റി-

പ്പതിച്ചു നിശ; ഗംഗ പറഞ്ഞു നിസ്സന്ദേഹം,
 “പോക നീ ഭഗീരഥ,പോക നീ തിരികെ; ഞാൻ
 പോരില്ല നിന്നോടൊപ്പം;അക്കാര്യം തീർച്ചപ്പെട്ടു.
 ഏഴയിപ്പോറ്റമ്മ; ഞാനിവൾക്കായ് തൃജിക്കുന്നി-
 തേഴേഴു ലോകങ്ങളും നൽകിടുമാശീർവ്വാദം.”
 ക്രൂദ്ധനായ്ത്തീർന്നു പെട്ടെന്നത്രമേൽ ധർമ്മാധർമ്മ-
 ശ്രദ്ധനും തപോബലസിദ്ധനുമമാബ്ഭൂപൻ,
 താമസമെന്നേ യോഗദണ്ഡിനാൽ സ്വർഗ്ഗംഗയെ-
 ത്താനിട്ടവഴിക്കവൻ നടത്തീ ബലാൽത്തന്നെ:
 “തടുക്കാനാളുണ്ടെങ്കിൽ വന്നുകൊള്ളട്ടേ, നിന്നെ-
 പ്പിടിച്ച്പിടിയാലേകൊണ്ടുപോകുന്നു ഗംഗേ!
 ഭൂവിലൂടെയും പാതാളത്തിലൂടെയും പാഞ്ഞു
 പോവുക;” തേങ്ങിത്തേങ്ങിപ്പായുകയായി ഗംഗ.
 മോചനം നൽകി ഭഗീരഥൻ തൻ പൂർവ്വർക്കെന്നാൽ
 മോചിതയായില്ലവളപ്പോഴുമദ്ദേഹത്താൽ,
 വൃഥിതാശയനുരീയാടിനാൻ വീണ്ടും ഭഗീ-
 രഥനന്നനുനയസ്വരമാധുരിയോടെ,
 “പോകൊല്ല തിരികെ നീ പോകൊല്ല മൃദുശീലേ,
 ശോകത്തിലേരിയും പാരുള്ളകാലം.
 കേഴുന്നു ഗതിവരാപ്രേതങ്ങളിപ്പോഴുമീ-
 യുഴിമേലറുപതിനായിരങ്ങൾ.
 ദ്യോവിലെന്തിരിക്കുന്നു? കേവലശൂന്യത! ഇ-
 ബ്ഭൂവിലോ? ജീവലോകരോദനങ്ങൾ!
 ജീവിച്ചിട്ടെന്തുവേണമാലസ്യമേഖലയിൽ?
 സേവനശീലർക്കെന്നും സേവനം മോക്ഷം!”
 ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ല ഗംഗ യാതൊന്നും; സേവാ-
 വൃത്തിതന്നാനന്ദത്തിൽ വിലയിക്കയേ ചെയ്തു.
 ഭൂമിയും പാതാളവുമവൾതൻ സംസർഗ്ഗത്താൽ
 ഭൂതിമത്തായിപ്പുതവൃത്തങ്ങളായിത്തീർന്നു,
 രാവിടയ്ക്കിടെത്തൻ കൈക്കുഞ്ഞിനെക്കാണാൻ വന്നു;
 ദ്യോവിലെ വേലയ്ക്കായിപ്പോകയും ചെയ്താളെന്നും
 പിരിയുംനേരം ഗംഗ കണ്ണുനീരോടേ ചൊല്ലി,
 “വരുമോ പോറ്റമ്മേ, നീ നാളെയും സായാഹ്നത്തിൽ?”
 “വരും”,എന്നോതിക്കൊണ്ടു രാത്രിപോയ് മറയുമ്പോൾ
 പറയും ഗംഗാദേവി കാഞ്ചവരല്ലാരോടും,
 “വേട്ടാളായ ഭഗീരഥനെനോടു
 കാട്ടുന്നില്ലാ താൽപ്പര്യം;
 ഭർത്തൃഗൃഹത്തിൽ സർവ്വരുടേയും
 ഭൃത്യപ്പണി ഞാൻ ചെയ്യുന്നു,
 ഒന്നുമാത്രമൊരാശ്വാസം മേ;
 വന്നുചേരും നിശയെന്നും.
 എത്ര കഴിഞ്ഞിട്ടെന്താണിന്നും
 ചിത്തം പിള്ളരും പിരിയുമ്പോൾ.
 ഇത്തിരിപോന്നോരാശ നെഞ്ചിൽ
 കത്തിനിൽപ്പുണ്ടിപ്പോഴും;
 ഇന്നെൻ മൂലയിൽത്തുങ്ങും കുട്ടിക-
 ളെന്നെക്കാത്തിടുമൊരുകാലം!”

പായുന്നു വീണ്ടും കാലം; ഗംഗയാൽ ശുശ്രൂഷിത-
 രായ മാനവരാലിബ്ഭാരതം വികസിപ്പു.
 ഗംഗയോടവർക്കെന്തൊരാസ്ഥയിന്ന,വർക്കില്ല
 ഗംഗയെക്കാളും പാപഹരമായൊന്നും വേറെ.
 ഗംഗതൻ ഹൃദയത്തിൽച്ചെന്നവർ മുഴുകുന്നു,
 ഗംഗയെപ്പൂജിക്കുന്നു,ഗംഗയെ സ്തുതിക്കുന്നു,
 “ഗംഗാമാതാവേ, ജയ, ജയ, ഗംഗാമാതാവേ,
 ശമയമദമഭാവേ, ജയ നീ, ശമയമദമഭാവേ!
 വിണ്ണിലൂറിയ പുകിനാവേ, മണ്ണിലൊഴുകിയ പുനിലാവേ,
 കണ്ണുനീരിൻ പുണ്യമായ താമരപ്പൂങ്കാവേ, വെൺ-
 താമരപ്പൂങ്കാവേ,
 നിന്നിൽനിന്നു പിറന്നു ഞങ്ങൾ,
 നിന്നെക്കൊണ്ടു പുലർന്നു ഞങ്ങൾ,
 നിന്നിലൂടെ തേടിടുന്നു മൃത്യുമോക്ഷം ഞങ്ങൾ, ജനി-
 മൃത്യുമോക്ഷം ഞങ്ങൾ?”
 തുഷ്ടയായ്ത്തീർന്നു ഗംഗ; തന്മുക്കൾക്കായിട്ടെന്തു
 കഷ്ടവും സഹിക്കുന്നതാനന്ദമയമായീ.
 കാലത്താൽ ഭഗീരഥതുല്യരായ്ത്തീർന്നു മക്കൾ
 കായശക്തിയിലെന്നല്ലാത്തീയബലത്തിലും.
 തിരികേ പോകാനുള്ള വെമ്പൽ പോയ്മറഞ്ഞപ്പോൾ
 പറഞ്ഞു കൂടെക്കൂടെ മക്കളോടേവം ഗംഗ,
 “ചാരത്തു നിന്നിടും മക്കളേ, നീളെ
 ദൂരെയ്ക്കുമെൻ കനിവെത്തണം നാളെ.
 അകലത്തു നിൽപ്പതു നിങ്ങളെപ്പോലെ-
 നന്നുമക്കിടാങ്ങളെന്നറിവു ഞാനിപ്പോൾ.
 വഴിമുടക്കീടുവാൻ നിൽപ്പിതാ, നോക്കൂ,
 വനവേണി ചിങ്ങുന്ന മലകളെൻ ചുറ്റും.
 കഴിയുമോ മക്കളേ, നിങ്ങൾക്കിവിടെ-
 കഴൽപണിയിപ്പാനെന്നാർദ്രതയാലേ?
 ചെറുചെറു കാൽവഴിത്താരകൾ തീർത്തു-
 തരുവിനിദ്ധരണിയിലൊക്കെയും നിങ്ങൾ.
 സഹജർതൻ കാഠിന്യമലിയിപ്പതല്ലോ
 സകലാർത്ഥസിദ്ധിയെന്നറിയുവിൻ നിങ്ങൾ.”

“അങ്ങനെത്താനെ”ന്നെഴു
 അമ്മയോ കനിവുറും തെളിപ്പുമിതി തുകീ,
 “വിണ്ണിലെന്തുള്ളു? ക്ഷുദ്രക്ഷുദ്രമാലസ്യം; പക്ഷേ,
 മണ്ണിലോ തീരാത്തത്ര നിധിയുണ്ടിരിക്കുന്നു,
 സ്നേഹത്താൽ,തമ്മിൽത്തമ്മിലിറുകിപ്പിടിക്കുന്ന
 ദാഹത്താൽജജീവാത്മാവിൽക്കിളരും സരസ്വതീ,
 നിർമ്മമധാനത്തിലുറയും കളിനജേ,
 നമ്മിൽനിന്നീ നാടെന്നും യൗവനം കുറന്നാവു!”

ഇറച്ചിക്കൊഴികൾ

വലയിൽത്തെളികണ്ണുമിഴിച്ചിപ്പുരാണിക-
 മുലകം നിരീക്ഷിക്കും കൂടന്നപ്രാണങ്ങളേ,

കാണുവാൻ മാത്രം വേണ്ടിപ്പോറ്റിയാലെന്തെന്നെന്റെ
നാണമാശിക്കും നാദപ്രപഞ്ചലയങ്ങളേ,

നിസ്സഹായതുള്ളുമുദയാനന്ദങ്ങളേ,
നിങ്ങളെക്കാണും കണ്ണിൻ കടയ്ക്കൽച്ചെവികൊൾവേൻ,

പറവീലൊന്നും നിങ്ങളെങ്കിലും, “നാപ്പേരുകിൽ-
പ്പറഞ്ഞേനേ സാർ,” എന്ന നാനിവാക്യത്തിൻ പിൻപേ,

“ഇരിപ്പേനിരുപതു സെന്റിമീറ്ററിൽപ്പക-
ലിരവികൂട്ടിനുള്ളിലറക്കപ്പൊടിയിൽ ഞാൻ;

ഇത്തിരി മാംസം വളരുന്നതിലാഹ്ലാദിച്ചു
കത്തുന്നു തലയ്ക്കുമേൽ മൂത്യവിൻസദയോഷ്ണം.

നരജന്മികൾ നിങ്ങൾ കൊന്നു തിന്നൊടുക്കാവു
മരിക്കാനുയിർക്കൊണ്ടെങ്ങനെ നിർദ്ദാക്ഷിണ്യം.

പൊരിച്ചും പൊരിക്കാതെത്തന്നെയും, കുറച്ചുപ്പും-
മെരിവും ചേർത്തോ ചേർത്തിടാതെയോ രുചിപോലെ

പറക്കമുറ്റുംമുന്യു വേണമോ? ശരി; പക്ഷേ,
പറന്നാൽപ്പോലും കോഴികയ്യാലപ്പുറത്തോളം!

അമ്മയെ, പ്രകൃതിയെജ്ജയിച്ച ഗംഭീരന്മാ-
രല്ലയോ നീയും നിന്റെ കൂട്ടരും മഹാത്മാവേ?

വിഷപ്പാനിനെപ്പോലും വിഴുങ്ങും നിർല്ലജ്ജമാം
വിശപ്പല്ലയോ ബുദ്ധിജീവിയാമങ്ങയ്ക്കിപ്പോൾ?

കീടത്തെക്കുമിയേയും കൊറിച്ചിട്ടല്ലോ ജീവി-
ച്ചീടുന്നു സ്വതന്ത്രന്മാരെങ്കിലെൻ വർഗ്ഗക്കാരും.

ഒരൊറ്റദ്രവമാത്രം യാചിപ്പൂ: പരസ്യത്തിൽ-
ക്കുറിച്ച ബഹുമതി മായ്ക്കണം പുണ്യാത്മാവേ!

കേവലമിറച്ചിക്കോഴികൾ ഞങ്ങളെന്നല്ലീ
താവകാശയം ? എഴുത്തറിയാം ഞങ്ങൾക്കെങ്കിൽ,

നിങ്ങളെക്കാളുകൂടെ ജംഗമങ്ങളായ്ത്തീരാൻ
ഞങ്ങളിൽസ്സർവ്വേശ്വരൻ കനിയും കാലംവന്നാൽ,

ഇതു നിശ്ചയം ഞങ്ങൾ നിങ്ങളിൽ വിഷമാംസ-
ക്കൊതി പുണവരായിത്തീർന്നിടാം, എങ്കിൽപ്പോലും

നിങ്ങളെപ്പച്ചയ്ക്കു തിന്നുന്നവരായാൽപ്പോലും
ഇങ്ങനെയുള്ളപ്പില്ലാപ്പുരസ്യം പതിക്കില്ല!

നിങ്ങളെബ്ബാധിക്കുംമുന്വതിലെച്ചെറ്റത്തരം
ഞങ്ങളെബ്ബാധിക്കുമെന്നറിയുന്നവർ ഞങ്ങൾ!

അൽപ്പവിഗ്രഹരൽപ്പായുസ്സുകൾ, പക്ഷേ, സ്വന്ത-
മൽപ്പതാം മറക്കുന്നില്ലാക്കത്തിലും കോഴി.”

വലയിൽത്തെളികണ്ണു മിഴിച്ചീ മരവികു-
മുലകം നിരീക്ഷിക്കും ധവളപ്രാണങ്ങളേ,

പരസ്യാക്ഷരങ്ങളെത്തുടച്ചുകളയുവാൻ
കരുത്തില്ലാഞ്ഞെന്നാർദ്രനേത്രങ്ങൾ തുടപ്പേൻ ഞാൻ!

സ്വപ്നമേഖലയിൽ

സാഹിത്യത്തിന്നു വാക്കിൽക്കിനിയുമൊരണിമാ-
ദ്യർത്ഥസാരസ്വതത്തിൽ-

ദ്രാഹം തീരുന്നനാളിൽക്കവിത കവിതയ-
ല്ലാതെയൊമെന്ന ഭീതി
മേഹംപോലെന്റെ നാഡീപടലിയിലൊഴുകും
മാത്രയിൽബ്ഭാവിദുഃഖ-
സ്വാഹാനാദപ്രവാഹപ്രചുരിമ പദവാ-
ക്യപ്രരുപങ്ങളായോ?

കാന്താരത്തിൽ പ്രശാന്താഗ്നികൾ മധുരമിഴാ-
വൊച്ച പെയ്യുന്നു; ദിവ്യോൽ-
ഭ്രാന്താത്മാവോ, ചരിപ്പു ചടുലചരണനായ്-
ബ്ഭാവനാഗ്രന്ഥിതോറും;
ശ്രാന്ത്യാ ദിങ്നാഗശീർഷം വിഗതവിനയമി-
ക്കാലകാളാംബുവാഹ-
ക്രാന്ത്യാ താഴുന്ന താഴ്ചയ്ക്കടിയിൽ മിഴികയോ
നൂറു കൽപ്പാന്തസൂര്യൻ?

കൊട്ടുന്നു പാണി കാലസ്ഥലചടുലവിരാ-
ഡ്യാദി,യസ്താർക്കകാന്തി-
പ്പട്ടാടച്ചാർത്തിഴഞ്ഞിത്തരുവിലഖിലവും
ശോണിതഭ്രാന്തി ചേർക്കെ,
മുട്ടോളം നീണ്ട കൈകൊണ്ടുപഗതരുടനേ
തേടി വസ്ത്രാഞ്ചലാഗ്രം;
പെട്ടെന്നുറീ ശശാങ്കാനനയുടെ ചൊടിയിൽ-
ക്കാല്യഭൂപാളമോക്ഷം.
ചെന്താർപ്പൊയ്കയ്ക്കുറക്കം, കവിത കളിയര-
ങ്ങിൻ മയക്കത്തിൽ, ഓർമ്മ-
ച്ചിന്തിൽക്കൈത്തൊളമിട്ടു യുവജനഹൃദയോ-
ല്ലാസി സൗവർണ്ണരാഗം;
ചെന്തീയാളീ വികാരപ്രചരിതയുഗസം-
ക്രാമവൃത്തത്തി,ലെന്നാൽ-
ത്തന്ത്രീലീനാശയത്തിൻ ഖനികളിലിനിയും
സ്വേദരത്നാംഗുലീയം.

ആരീ സ്വാരാജ്യസമ്പൽസമുദയകദളീ-
സൗരഭത്തിൻ പ്രണേതാ-
വാ,രാൽ മുളുന്നു വൃന്ദാവനിയിൽ വികചമീ-
സ്സായിഗീതപ്രസൂനം,
ആരീസ്സൗഗന്ധികാശ്രുപ്രവഹണയുഗമാർ
ഗ്ഗങ്ങളിൽപ്പഞ്ചഭൂത-
ശ്രീരാഗത്തിന്റെ താരസ്വരലയഹൃദയോൽ-
ഭിന്നസത്യസ്വരൂപൻ?

പേരെന്ത്?

“ഹിന്ദിയെശ്ശുദ്ധീകരിച്ച തുള്ളസിയെ

വന്ദിക്കാതാരുണ്ടിബ്ഭാരതത്തിൽ?
കൃത്തിവാസ്, മാധവകന്ദളി, രാമദാസ്
ഇത്തരമോരോ മഹാകവികൾ

ബംഗ്ലായിലാസ്സാമിയായിലുഡിയയി-
ലെങ്ങുമെ രാമകഥ പറഞ്ഞു.
കമ്പനെഴുതി തമിഴിൽ രാമായണം,
പമ്പനെഴുതീ കർണ്ണാടകത്തിൽ.
രംഗനാഥൻ തെലുങ്കിൽത്തീർത്തു ഭാരത-
മംഗല്യസൂത്രമാക്കാവുഗംഗ.
ആരു നിർമ്മിച്ചു മലയാളഭാഷയി-
ലാരാധ്യമബ്ഭാരതാഭിമാനം?”

ഉത്തർപ്രദേശി വന്നിങ്ങനെ ചോദിക്കെ-
യുത്തരംമുട്ടി ഞാൻ നിന്നുപോയി
പണ്ടുഷീകേശത്തു ലക്ഷ്മണൻതൻ* തൂക്കു-
പാലത്തിലൂടെ നടന്നുപോകേ.
“നിൽക്കുന്നതെന്താണനക്കമെന്നേ, കവി-
ക്കിക്കാര്യം പോലുമറിഞ്ഞുകൂടേ?”
ചോദിക്കയാണാസ്സുഹൃത്തിന്റെ, പുഞ്ചിരി-
ചോരും തുടുത്ത കവിശ്ചുളികൾ.
രാമായണത്തിൽ ജനിച്ചവളെന്നമ്മ
രാമായണത്തിലടഞ്ഞു മോക്ഷം!
രാമായണത്തിൽനിന്നക്ഷരവിദ്യതൻ
രോമന്ദമെന്തെന്നറിഞ്ഞു ഞാനും.
എങ്കിലും നിശ്ചയമില്ലെന്നിപ്പൊഴു-
മെന്താക്കവിയുടെ നാമധേയം?
രാമനെഴുത്തച്ഛനെനൊരു ജ്യേഷ്ഠനു-
ണ്ടോ മഹാനെന്നേ വിവരമുള്ളൂ.

അഗ്നിപ്രവിഷ്ടയാം സീതയെന്നാന്തര-
നഗത പെട്ടെന്നു വേർത്തുപോകേ,
ആത്മാവിൻതുഞ്ചത്തു നാമം ജപിച്ചുകൊ-
ണ്ടാവിർഭവിച്ചിതാചാര്യപാദൻ;
കണ്ണിൽ മിഴിയുന്ന മന്ദസ്മിതദ്യുതി-
യെന്നോടു ചൊൽവു: “പറക കൂഞ്ഞേ,
അധ്യാത്മരാമായണമാണു കിട്ടിയ-
താദ്യം മലയാളിക്കാകയാലേ
ആചാര്യൻ പാടേ മറന്നുപോയ് തന്റെ പേ-
രാലേഖനംചെയ്യാനത്രമാത്രം!”

അർത്ഥം മനസ്സിലായില്ലെന്ന ഭാവത്തി-
ലുത്തർപ്രദേശിയാണിത്തവണ
കണ്ണടയുരിത്തുടയ്ക്കവേ വാ തുറ-
ന്നൊന്നും പറയാതെ നിന്നുപോയി.
അപ്പോൾത്തുരുതുരെച്ചൊല്ലിയെൻ സുസ്മിതം,
“അധ്യാത്മജ്ഞാനത്തിൻ വിക്ഷണത്തിൽ
ഒക്കെപ്പരമാത്മകേളിയായ് മാറുമ്പോൾ
വ്യക്തിനാമത്തിനെന്തർത്ഥമുള്ളൂ?
ഞാനെന്ന ബോധം മറക്കുവാനായെഴു-
ത്താണിയുമോലയും കൈയിലേന്തി
രാമന്റെ തത്ത്വം പറഞ്ഞതെഴുത്തച്ഛൻ
നാമംജപിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു.”

ഉത്തർപ്രദേശി പിമ്പൊന്നും പറഞ്ഞില്ല,
സത്വരം കൈകുപ്പിക്കണ്ണടച്ചു.

പുൽക്കുടിലിങ്കൽനിന്നല്ലെങ്കിൽച്ചാരത്തെ-
പ്ലാറ്റിൽനിന്നപ്പോളയർന്നുകേട്ടു
തുംഗഹിമാചലപ്രാന്തത്തിലാകൽപ്പ-
മംഗളം വർഷിക്കും രാമനാമം..

വിളക്കത്തെലെക്കുഞ്ഞൻ

എന്തൊരു മഹാത്മ്യം മനുഷ്യാത്മാവുണ്ടാകാൻ-

പ്ലാനിയ മഞ്ഞിൻകട്ടതന്നെ,യെന്നോർക്കുംമുമ്പേ
എന്നിലെ നിഗൂഢസത്യങ്ങളെത്തേടിചെന്നെ-
ന്നന്തരംഗത്തിൻചുറ്റും ഞാൻ പ്രദക്ഷിണംവെയ്ക്കേ
ഗ്രാമജീവിതച്ചുരുക്കങ്ങളാടി ചൊൽവു, “മുടി-
രോമമപ്പടി വെള്ളപുശിയ ജീവാത്മാവേ,
നിഴലാണു നീ;” പിന്നിൽ വെട്ടിടും മരത്തിന്റെ-
യഴലോ ശ്രുതിപുടങ്ങളിൽ വന്നലയ്ക്കുന്നു?
തിരിഞ്ഞുനോക്കും കണ്ണിൽ മടവാൾ തേക്കിൻകൈക-
ളരിവു കോരന്റെ കൈവീശലാൽ: വളം വേണ്ടേ?

അരിയിച്ചേൻ ഞാനറുപതു വത്സരം നീളാ-
ക്കരമല്ലാൻ നീളം മുൾമുഴം; എങ്കിൽക്കൂടി
വളർന്നില്ലൊരു നെല്ലും പൂല്ലും; എൻ ചുണ്ടിൽച്ചിരി
വിളയാടിയോ? പിടഞ്ഞെഴുന്നേൽക്കുന്നു മുന്നിൽ
നാൽപ്പതുകൊല്ലം മുഖെൻ ഗ്രാമത്തിൽക്കാണാതായ
നാട്യഭേദനിർമ്മൂക്തൻ വിളക്കത്തെലെക്കുഞ്ഞൻ.
'മുടി നീണ്ടു'വെന്നോർത്താൽ പടിവാതിൽക്കൽ താഴം
മുടിക്കെട്ടുമായ്ക്കുഞ്ഞൻ പ്രത്യക്ഷീഭവിക്കുന്നു!
കത്തിയും കല്ലും തോലും കത്തിരിയുമുൾച്ചേർന്ന
കച്ചസ്സഞ്ചിയുമഴിച്ചിരിപ്പായ്ത്താഴ്വാരത്തിൽ!
'ഇന്നു വെട്ടേണ്ട മുടി' യെന്നില്ല ചോദ്യം: 'ലേശം
തണ്ണീരു വേണം', കത്തി കല്ലിന്മേലുരയണ്ടേ?
തോലിലും സ്വന്തം കണങ്കാലിലും മുതുകത്തും
നാലുരുവുരച്ചുതിപ്പൊടിയും കളയണ്ടേ?
എൻമുടികളെ നഖംകറുത്ത വിരൽകളാ-
ലുമുഖമാക്കിക്കടന്നെച്ചു കുതിർക്കേണ്ടേ?
കർമ്മനിഷ്ഠകൊണ്ടറിവീലപോൽ സ്വന്തം വീട്ടിൽ
കഞ്ഞിവെച്ചിട്ടില്ലെന്ന കഥപോലുമീ ശ്രീമാൻ!

കിണ്ടിവെള്ളവുമായ്ചെന്നു വൃദ്ധസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ
മണ്ട ഞാൻ കുനിക്കുമ്പോൾ കത്രിക ചലിക്കുന്നു;
അടീനജീവാത്മാവിൻ കാൽനഖച്ചളിപ്പറ്റി-
ലാർദ്രമെൻ നയനങ്ങളിഴഞ്ഞു നടക്കുന്നു.
കിട്ടിയതെന്താണെന്നു നോക്കാതെ മടിയിലി-
ട്ടൊട്ടിയ വയറുമായ് മടങ്ങിപ്പോമാ രൂപം
കാലിലെട്ടയർച്ചെരിപ്പിരടിപ്പടികേറി-
യാലിനപ്പുറം നിത്യനീലയിൽ മുഴുകുമ്പോൾ
തിരികെക്കണ്ണാടിതൻ മുന്നിലെൻ കണ്ണീർപ്പീള-
ക്കറയെൻ വിരൽവിറ തുടച്ചുകളയുന്നു.
'അസ്വതന്ത്രമീ നാടിൻ നിസ്സഹായത, നോക്കൂ,

ദുസ്സഹംതാ' നെന്നെന്റെ ഭീരുത മന്ത്രിക്കുന്നു!
 എവിടെപ്പോയാ വിനയാനിതൻ? ശതകാർദ്ധ-
 വ്യവഹാരത്തിനപ്പുറത്തുനിന്നിരച്ചെത്തി,
 പവിപോൽ, ശിലീഭൂത സ്വാർത്ഥത്തിൻ തിമിരത്തിൽ
 ഛവിയായ്ക്കുതിരുമീയിളംചുടൊന്നോവോ?
 'അതു രാജതമെന്ന കന്ദം കണ്ണീരല്ലെ-
 ന്നരുൾചെയ്യുന്നു കാതിൻ ഞരമ്പിൽപ്പെട്ടെന്നാരോ?

അപ്പൊഴും വിശാഖമാത്തേക്കുവൃക്ഷത്തിന്റെ ന-
 ഗ്നാസ്ഥിയെൻ സ്വാർത്ഥത്തിന്മേൽ തൂകുണ്ണുടക്കുവോൾ
 എരിതീപ്പൊരിപോലെൻ ജീവവാത്സല്യം ചെന്നു
 വിരിമാർക്കുളിർകൊണ്ടാ വൃക്ഷത്തെപ്പുണർന്നില്ലേ?
 നീരൊലിച്ചിടും മുറിവായ്കളിൽച്ചുംബിച്ചില്ലേ?
 കോരനസ്സത്യം കണ്ടില്ലെന്നതാണേകാശ്വാസം!

ഭഗവാന്റെ ദുഃഖം

‘നാ’രായണീയം വിരചിച്ചശേഷം

നാനൂറുകൊല്ലങ്ങൾ കഴിഞ്ഞുവെന്നോ?
 അവിശ്വസിപ്പേൻ” ഗുരുവായുഗേഹ-
 ഗർഭത്തിൽനിന്നിങ്ങനെ കേൾപ്പിതോ ഞാൻ! 1

“കാലപ്രവാഹത്തെ മറന്നുപോയ് ഞാൻ
 പട്ടേരിതൻ പാലഭിഷേകമേൽക്കെ,
 പാലിൻ പ്രമോദത്തിലുറന്നുവന്ന
 പിയൂഷസത്തിൽ പുനരുദ്ഭവിക്കെ. 2

ഇന്നാപ്പരാനന്ദതടിത്തരിത്തിൽ-
 ക്കുളിച്ചുവന്നെന്നെ വണങ്ങിനിൽപ്പൂ
 കുമാരികാഹൈമവതാന്തഭൂവിൽ-
 ചുരിച്ചിടും ഭക്തരശേഷമെന്നോ? 3

നേരാണിതാ, ഹസ്തിനചക്രപാല-
 പാദങ്ങൾ സോപാനതടത്തിലെത്തി;
 തുറക്കണോ വായ്? മഥുരാപുരത്തെ-
 ക്ഷേമങ്ങൾ ചോദിച്ചറിയാൻ തിടുകൊ! 4

ഇതാരെടോ, ഗുർജ്ജരവാസി? കൃഷ്ണ-
 നിന്നും മഹാരാജപദത്തിലല്ലേ
 ഭവൽപ്രദേശത്തറിയപ്പെടുന്നു?
 ചോദിച്ചിടാഞ്ഞിട്ടൊരരിച്ചലുള്ളിൽ! 5

ഈ വന്നു നിൽക്കുന്നതു വംഗദേശി-
 യാണല്ലി? സാക്ഷാൽ ജയദേവഭൂവേ,
 നീയും നമിപ്പൂ നിബിഡാർത്ഥനാരാ-
 യണീയഹർഷത്തിനു മുന്നിലല്ലി? 6

പട്ടേരി പീഠത്തിലിരുന്നുരുമ്മി-
 ക്കാൺകീ മഹാശ്വര്യവിലാസവർഷം;
 ചൂടിക്കുവേനീക്കുടുമക്കൊളുത്തിൽ-
 ദ്രിവാകരസ്പർദ്ധികിരീടപിഞ്ചരം! 7

കിട്ടാതെപോയപ്പണ്ടിഹ വിലമംഗ-
 ലത്തിന്നുമീട്ടിവ്യമയുരപിഞ്ചരം:
 ഉണ്ണിക്കു നാരായണനാമമിട്ടു
 ചുമ്മാതെയല്ലാ കൃതി മാത്യദത്തൻ? 8

എന്തിന്നിതൊക്കെപ്പറയുമ്പോഴേക്കു
 പട്ടേരിതൻ കണ്ണു തുളുവിടുന്നു?
 നിലമ്പതിയ്ക്കൊല്ല തവാശ്രൂ പത്മ-
 ദളങ്ങളാലൊപ്പിയെടുത്തിടാം ഞാൻ. 9

ഇരിക്കയില്ലെൻ നികടത്തിലെന്ന
 ശാഠ്യത്തിലെന്നാൽപ്പിളരുന്നു സാത്മ്യം;
 ഇതല്ലി ദുഃഖം?" ഗുരുവായൂഗേഹ-
 ഗർഭത്തിൽനിന്നിങ്ങനെ കേൾപ്പിതോ ഞാൻ? 10

രാപ്പനി

രാത്രിതന്നേകാന്തകളിൽ നാൽപ്പതു

വോൾട്ടിനു കീഴിലിരുന്നെഴുതി
 എത്രയോ കാവ്യങ്ങളെങ്കിലും ഭാവിയി-
 ലത്തരമൊന്നും നടക്കയില്ല.
 ഒന്നാമതായുശ്ശീഖരം കടന്നു ഞാൻ
 പിന്നോട്ടിറങ്ങിത്തുടങ്ങിയല്ലോ.
 മുപ്പത്തിയെട്ടു വയസ്സുമുതൽക്കെന്റെ
 മുക്കത്തിരിപ്പായ കണ്ണടയ്ക്കും
 കാണാൻ പ്രയാസമായക്ഷരം; അപ്പൊഴേ-
 യ്ക്കാണു രണ്ടാമതിച്ചാർജ്ജ്യകമ്മി!

സംഗതിയെന്തെന്നോ? പൂജാമുറിക്കുള്ളിൽ
 സാന്ധ്യദീപങ്ങൾ കൊളുത്തിവെച്ചാൽ
 എല്ലാ മുറിയിലും ഞെട്ടുന്നു ബൾബുകൾ
 പല്ലിളിച്ചുകൊണ്ടു നിന്നിടുന്നു.
 സാധിക്കയില്ലിനി രാത്രിനേരങ്ങളിൽ
 സാഹിത്യം; എന്നാലും നഷ്ടമില്ല.
 നാമംജപിക്കാമിരുട്ടത്തിരുന്നുകൊ-
 ണ്ടാമോദപൂർവ്വം പുലരുവോളം.
 ചിന്തയാൽ ഗ്രസ്തനാം വാർദ്ധക്യപീഡിത-
 നെന്താണൊരാശ്രയം നാമമെന്നേ!

മന്ത്രിക്കെഴുതിയിട്ടെന്താണിസ്സൊല്ലുകൾ
 ചിന്തിക്കാനങ്ങോർക്കു നേരമുണ്ടോ?
 സ്വന്തം കസാലയെക്കെട്ടിപ്പിടിച്ചല്ലി
 കുന്തിച്ചിരിപ്പതളുകുപോലെ'
 അല്ലെങ്കിൽ മന്ത്രിമാരെന്തു ചെയ്യാൻ? കാട്ടി-
 ലുള്ള ജലസംഭരണിതോറും
 ചോരുന്ന വെള്ളത്തുള്ളയിൽ വിരലിട്ടു
 നേരം വെളുപ്പിക്കാൻ സാദ്ധ്യമാണോ?²
 ആണെങ്കിൽത്തന്നെയോ നിസ്സഹായാവസ്ഥ
 കാണുന്ന കാവൽക്കാർക്കെന്തു തോന്നും?
 വൃക്ഷങ്ങളൊക്കെ നാം വെട്ടിക്കളകയാൽ

നക്ഷത്രം നോക്കാൻ തടസ്സമില്ല.
ആന നരി പുലിതൊട്ടവരെക്കുറി-
ച്ചാശങ്കയും വേണ്ടതില്ല, പക്ഷേ,
“ചോരുന്ന വെള്ളത്തുള്ളയിൽ വിരലിട്ടു
നേരം വെളുപ്പിച്ച മന്ത്രി” യായാൽ
നാളെമേലാക്കം ജനങ്ങൾ ചിരിക്കുമ്പോൾ
ചുളാതെ നിൽക്കാൻ പ്രയാസമില്ലേ?
എന്തൊക്കെയോ വിലകെട്ട വിചാരങ്ങൾ-
ഉന്തരംഗത്തിലുലാവിടുന്നു.

വീണ്ടും വരുന്ന തിരഞ്ഞെടുപ്പല്ലയോ
വീഥിയിൽക്കുത്തിയൊലിപ്പിപ്പോൾ?
അക്ഷരജ്ഞാനത്തിൻതാഴെയുമിരിക്കുറി
നിൽക്കുന്നുണ്ടാളുകൾ മന്ത്രിയാവാൻ
ആവലാതിക്കത്തെഴുതിയാലൊന്നുമെൻ
വേവലാതിക്കില്ലാതി, പക്ഷേ,
നാമം ജപിച്ചിടാമുച്ചത്തി,ലീശ്വര-
നാമം ഫലേച്ഛാധികാരമെന്നേ
നേരം പുലരും വരേയ്ക്കീ,യിരുട്ടത്തു
വേറെന്തു ചെയ്യുവാനാണു നാവേ?

നേരും നെറിയുമില്ലാത്ത പരിഷ്കൃതി-
ക്രൂരതയുള്ളിപ്പിടിക്കുകയാൽ
വൃക്തി,കുടുംബം, സമുദായമൊക്കെയും
മുക്തി ദാഹിച്ചു പിടഞ്ഞിടുമ്പോൾ
നക്ഷത്രയുദ്ധത്തിനായ് ബഹിരാകാശ-
കക്ഷ്യയിൽപ്പാറും മനുഷ്യമൗഢ്യം
ഞെട്ടിത്തെറിക്കുമൊറിഗ്ഘോര രാത്രിതൻ
പൊട്ടിക്കരച്ചിൽ പോലുച്ചമായി
നാവേ, നിറയ്ക്ക നീ നിർദ്ദയമീശ്വര-
നാമത്താലാകാശശൂന്യതയെ!